

Ræs mod sammenbrud

Side 16

Mænd får 8.500 kr.
mere end kvinder

8

Studier er
sjovere på piller

36

Kvinder slås
om magistermænd

38

Sådan tjener
du kassen

42

STYRK LEDELSEN I DIN ORGANISA- TION

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

Ledelse med samklang og samskabelse
får alle mand med

Center for Ledelse, UC Syddanmark står klar med konsulent-
hjælp og skræddersyede uddannelsesforløb.

Se ucsyd.dk/ledelse

Nogen skal gå forrest

I år fejrer vi 100-års valgret for kvinder. Det er glædeligt, og vi fejrer jubilæet med et stort optog den 5. juni, hvor vi inviterer alle medlemmer med.

Men der er stadig store udfordringer med ligestillingen, og nogle af de største problemstillinger handler om arbejdsmarkedet; om ulige løn, kønsopdelte stillinger, skævt fordelt barsel og subtilt kønnede forfremmelsesmekanismer. Den manglende ligestilling på arbejdsmarkedet medfører et kompetencetab, som er en økonomisk udgift for samfundet, og alene derfor er der grund til at arbejde for større ligestilling.

Kønsskævheden får samtidig vidtrækkende konsekvenser for privatsfæren: Kvinder bliver oftere end mænd ansat i midlertidige stillinger, og mange kvinder udskyder at få børn, til de får en fast stilling. Det er ærgerligt for både mænd og kvinder, at de må udsætte at få børn, og det er en tragedie for dem, der skyder det så længe, at de slet ikke når at få den familie, de havde ønsket sig. Et af håndtagene til at hjælpe i denne situation er at kæmpe for, at partneren til den gravide får ret til mere lønnet barsel, så arbejdsgiverne ikke betænker sig så meget på at ansætte yngre kvinder. Her har DM gjort en helt konkret forskel

det sidste halve år ved at sikre, at partneren til den gravide får en uges ekstra barsel med fuld løn inden for det offentlige område.

Inden for det private område er det dog sværere at få samme resultat, idet mange af de privatansatte medlemmer af DM ikke er omfattet af kollektive aftaler. For at sikre alle medlemmer af DM har vi presset på, for at regeringen skulle følge op på sit regeringsgrundlag og øremærke mere barsel til mændene via lovgivning. Efterhånden må vi dog sande, at regeringen ikke har i sinde at leve op til sit regeringsgrundlag på ligestillingsområdet. Det er brandærgerligt og uambitiøst.

Situationen kalder på, at nogen går forrest, når nu regeringen ikke vil. Det sker så heldigvis også på flere planer. Man kan godt ranke ryggen som medlem af DM, for mandlige ma-

gistre tager i gennemsnit mere end dobbelt så lang barsel som den gennemsnitlige far i Danmark. Her gør de enkelte medlemmer en positiv forskel. Lige så glædeligt er det, at flere af de akademiske arbejdspladser går forrest og arbejder struktureret for at øge ligestillingen. Det gælder for flere store private arbejdspladser som eksempelvis Novozymes, hvor man sætter konkrete mål for at få en større kønsdiversitet blandt de ansatte. Og det gælder på Københavns Universitet, der kræver ansøgninger fra begge køn til opslåede stillinger, før de kan besættes.

Men én ting er selve arbejdsmarkedet, en anden ting er perioden før arbejdsmarkedet. Som man kan læse i temaet her i bladet, lider mange unge – og særligt kvinder – under et stort forventningspres, når de studerer. De prøver at overpræstere både på studierne, i studiejob og gennem frivilligt arbejde, så de kan få et perfekt cv. Den store dimittendledig-

“Presset er nu så stort, at mange knækker psykisk, og der er en kønsskævhed i, hvem der bukker under for presset”.

hed skubber kun yderligere på præstationsræset. Den strukturelle mangel på jobåbninger vender de unge til et individuelt problem, hvor de hver for sig prøver at stå sig bedst muligt. Presset er nu så stort, at mange knækker psykisk, og der er en kønsskævhed i, hvem der bukker under for presset.

Her har vi igen en forpligtelse til at gå forrest. Vi skal behandle dimittendarbejdsløsheden som et kollektivt problem, og vi skal bekæmpe de reformer, der presser de studerende ud over grænsen – her tænker jeg særligt på fremdriftsreformen, som skader både studierne og de studerende, og som yderligere giver en kønsmæssig slagside.

For 100 år siden var der både kvinder og mænd blandt modstanderne af valgret til kvinder. Men der var nogle, der turde gå forrest; nogle, der havde visioner om lighed mellem kønnene. Det samme mod har vi brug for i dag.

Hovedbestyrelsen for Dansk Magisterforening

Ingrid Stage, formand

Peter Grods Hansen,
DM Offentlig

Anita Kildebæk Nielsen,
DM Offentlig

Anders Chr. Rasmussen,
DM Offentlig

Frederik Dehlholm, DM Privat

Camilla Gregersen, DM Privat

Bjarke Friberg, DM Privat

Leif Søndergaard,
DM Forskning & Videregående
Uddannelse

Olav Wedege Bertelsen,
DM Forskning & Videregående
Uddannelse

Thomas Vils Pedersen,
DM Forskning & Videregående
Uddannelse

Hans Beksgaard, DM Forskning
& Videregående Uddannelse

Erik Alstrup, DM Forskning &
Formidling

Inger Staahl Jensen, DM
Honorar- og timelønnede, del-
tidsansatte og arbejdssøgende

Hanne Götzsche, DM Pensionist

Charlotte Palludan,
Fagforeningslisten

Fatima Hachem,
DM Studerende

Frederik Fischer Thordal,
DM Studerende

Du er jo værre end kvinderne!

“Tror du, jeg er homo eller hvad? Jeg gider sgu’ da ikke engang tørre røv i jeres lorteavis ... Sådan noget feministisk bøsseævl”.

Sådan siger manden, der bliver ringet op af Politikens sælger i biografreklamen, og hedengangne Tøger Seidenfaden proklamerer herefter med stolthed i stemmen: “To måneders feministisk bøsseævl 270 kroner”.

Jeg var ansat på Politiken i Tøgers tid, og han var så onkelrar, at han altid måtte have en *bad cop* ved sin side til at passe på pengene. Det var Bo Maltesen, og selv om Bo skulede ondt, hver gang han så en taxabon, så var han god nok på bunden. Der var bare meget langt ned, som vi sagde.

En dag gik jeg ind til Maltesen og sagde: “Min kone er gravid, og jeg vil gerne have seks måneders barsel”. Han kiggede på mig, og så kom det: “Igen! Du er jo værre end kvinderne!” Det må være omtrent 16 år siden at dømme efter min søn og datters alder.

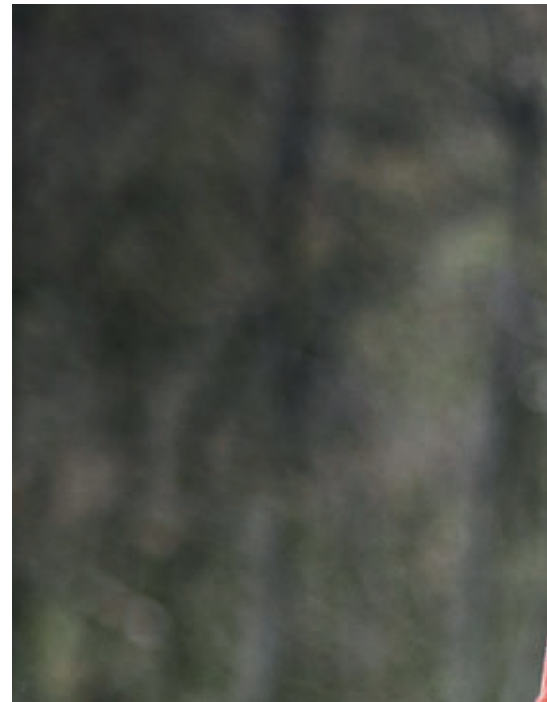
Når jeg fortæller det, så er det ikke for at hænge Bo Maltesen ud. Det er mere for at sige, at vi sjældent er så moderne, som vi tror – ikke engang på Danmarks bøssefeministiske avis. Det er som i tv-serien “Mad Men” meget lettere at se de stereotype kønsroller i bakspejlet – for lige nu er vi jo verdens mest moderne, frigjorte og ligestillede, ikke sandt?

Jeg ved, at det er moderne blandt mediemænd i min generation at benægte fakta, men vi er ikke ligestillede i Danmark. Først omkring år 2064 vil der være lige mange kvinder og mænd blandt topforskerne, hvis vi lader som ingenting. Og den generelle lønforskel mellem mænd og kvinder er først udlignet om mere end 100 år.

Det er værd at nævne, fordi Folketinget netop lader som ingenting. Socialdemokraterne og Venstre kæmper med Dansk Folkeparti om svingvælgerne. Toppolitikerne er blevet enige med sig selv – og genierne i kommentariatet – om, at svingvælgerne ligner idioten fra Politikens reklame. Og de har endda givet ham et navn. Han hedder Bjarne. Og Bjarne er sur, går i blå kedeldragt og spiser rugbrød. Han hader til gengæld falafel, mørk hud og mænd på orlov. Sådan noget feministisk bøsseævl!

Så længe karikaturen fra Politikens reklame definerer dansk politik, så er det spild af tid at fokusere på Christiansborg. Brug i stedet kræfterne i den virkelige verden. Her sætter ansvarlige mennesker mangfoldighed og ligestilling på dagsordenen. Det er ikke blot på universiteterne og i store kommuner, men også i succesrige virksomheder som Novozymes og Mærsk. Hvorfor? Fordi det er rettidigt omhu at bringe alle talenter i spil. Det er ikke blot retfærdigt, men også rentabelt. Kun amatører, idioter og alle dem, som dukker sig for Bjarne, lader være.

For 16 år siden var jeg en kujon, og det ærgrer mig. Jeg tog kun tre måneders orlov i stedet for seks. Jeg tror ikke et øjeblik på, at jeg vil tænke: “Pokers jeg missede tre måneders arbejde, så jeg kun fik 42 år og seks måneder”, når jeg bliver gammel. Velkommen til et nummer af Magisterbladet, hvor den røde tråd er køn og ligestilling.

FASTE RUBRIKKER

- 3 LEDER**
- 4 REDAKTØRENS KOMMENTAR**
- 28 SIDEN SIDST**
- 45 NYE BØGER**
- 56 NYE BØGER**
- 59 DEBAT**
- 64 FAGLIGT FORUM**
- 67 DM MEDLEMSTILBUD**

68 LEDIGE STILLINGER

73 MEDDELELSER

Magisterbladet:
Peter Bangs Vej 30
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
Telefax 38 15 66 65
Internet: www.magisterbladet.dk
e-mail: magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 og bed om medlemsafdelingen. Abonnement på Magisterbladet koster 225,50 kr. per kvartal.

Redaktion:
Jakob Elkjær
(ansvarshavende)
je@dm.dk

Lisbeth Ammitzbøll
la@dm.dk

Martin Ejlersten
me@dm.dk

Pernille Siegmundfeldt
psi@dm.dk

Thomas Bøttcher
tb@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon:
38 15 66 52

Annoncer:
DG Media a/s
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56

Design og produktion:
Datagraf Communications
www.datagraf.dk

“Man får at vide, at man lider under husmoderidealer, hvis man kæmper for en mindre institutionaliseret hverdag for børnene”.

ARTIKLER

7 DM Pension trodser generalforsamling	22 Borgen vender ryggen til ligestilling	38 Kløge kvinder mangler mænd	48 Island bedst til barsel for mænd
8 Mænd får 8.500 kr. mere end kvinder	24 Virksomheder overhaler regeringen på ligestilling	42 Sådan forhandler du din løn op	54 Sund tvivl kan redde dit job
10 Når de dygtige knækker	31 Feminisme anno 2015	46 Eksplosion: Mandlige magistre firedobler barsel	59 Debat: Jørn Lund giver “krigsveteraner” svar på tiltale
	36 Afhandling: Studier er sjovere på piller		

Forsidefoto: Jacob Nielsen

Oplag: 47.700 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

 Kontrolleret oplag: 32.486
 i perioden 1. 7.2012-30.6.2013

Produktionsplan:

 Nr. 6 2015
 Udkommer: 12. juni
 Deadline debat: 1. juni
 Deadline annoncer: 2. juni
 Deadline kalender: 2. juni

 Nr. 7 2015
 Udkommer: 21. august
 Deadline debat: 10. august
 Deadline annoncer: 12. august
 Deadline kalender: 12. august

 Nr. 8 2015
 Udkommer: 11. september
 Deadline debat: 31. august
 Deadline annoncer: 2. september
 Deadline kalender: 2. september

Fri Information

Prøv Information gratis i en måned

Den næste måned kan du få adgang til hele avisen digitalt hver dag og den trykte avis leveret fredag og lørdag. Det er gratis, du binder dig ikke til noget, og abonnementet stopper automatisk, når måneden er omme.

Kast dig ud i det her:

Besøg information.dk/kombi

SMS "prøv" til 1241, ring 70 10 18 19 eller scan QR-koden.

Tilbuddet gælder kun husstande i Danmark, der ikke har abonneret de seneste 12 måneder. Prøvetilbuddet er gratis og uforpligtende. Avisen stopper automatisk efter en måned. SMS koster 0 kr. + alm. SMS-takst, betaling via mobilregning. Udbydes af Information, Store Kongensgade 40C, 1264 København K. Tilbuddet udløber d. 31.dec 2015

Information

DM-FORMAND:

MP Pension har et demokratisk problem

MP Pensions bestyrelsesformand ser ikke noget demokratisk problem i, at pensionskassen sidder et flertal på generalforsamlingen overhørig. Forslagsstillerne er dybt provokerede, og DM's formand har taget situationen op i sin hovedbestyrelse.

En afstemning på en generalforsamling er kun vejledende. Derfor er MP Pension i sin fulde ret til at undlade at følge en anbefaling fra netværket AnsvarligFremtid om at sende kul på pension og droppe de økonomisk og klimamæssigt mest højrisikable investeringer i olie- og gasudvinding.

Sådan er reglerne.

Anbefalingen fik ellers opbakning fra et flertal på generalforsamlingen den 16. april, hvor 761 stemte for, og 569 stemte imod. Derfor bliver bestyrelsens afvisning heller ikke uden videre taget ad notam af de 122 forslagsstillere bag AnsvarligFremtid.

“Hvorfor skal man have en afstemning, hvis den ikke tjener noget formål alligevel?” spørger Thomas Meinert Larsen, lektor ved KU og talsperson for AnsvarligFremtid. Netværket vil nu kontakte en række advokater for at få undersøgt, om MP Pension har juraen på sin side i beslutningen om at køre uforstyrret videre med sin investeringsstrategi.

Et demokratisk problem

DM's formand, Ingrid Stage, forholder sig ikke til indholdet i hverken forslaget fra AnsvarligFremtid eller MP Pensions investeringsstrategi. Alligevel har hun sat generalforsamlingen i MP Pension på dagsordenen til DM's næste hovedbestyrelsesmøde.

“Jeg anerkender, at det alene er pensionskassens bestyrelse, der har kompetence til at beslutte investeringsstrategi, og de professionelle specialister,

der konkret beslutter de enkelte investeringer ud fra den besluttede overordnede ramme. Men det er et demokratisk problem, hvis man sætter et emne på generalforsamlingens dagsorden, stemmer om det og derefter afviser afstemningen som irrelevant”, siger Ingrid Stage.

Derfor har hun indstillet til Hovedbestyrelsen, at DM opfordrer MP Pensions bestyrelse til at følge generalforsamlingens beslutning.

Uanset hvad DM's hovedbestyrelse melder ud, så holder MP Pension sig til den køreplan, som blev præsenteret på generalforsamlingen. Og i modsætning til Ingrid Stage og AnsvarligFremtid mener bestyrelsesformand Tina Mose, at der er blevet lyttet til kritikerne af de såkaldt sorte investeringer.

Tryghed for 100.000

“Vi er enige i, at klimaspørgsmålet er uhyre vigtigt. Men diskussionen skal tages på et oplyst grundlag. Jeg har eksempelvis ikke set nogen dokumentation for, at frasalgt rent faktisk påvirker selskaberne i grøn retning. Vi er i gang med at undersøge det juridiske og økonomiske grundlag for at oprette en grøn fond til investering for de medlemmer, der vil væk fra fossile brændsler. At der er kommet ekstra fokus på problemstillingen, kan ikke mindst tilskrives AnsvarligFremtid”, påpeger Tina Mose.

Bestyrelsesformanden mener også, at det vil være halsløs gerning at sende

“Jeg har ikke set nogen dokumentation for, at frasalgt rent faktisk påvirker selskaberne i grøn retning”.

Tina Mose, bestyrelsesformand

forslaget til urafstemning blandt pensionskassens medlemmer, uden at de har et grundigt, sagligt oplæg at tage stilling ud fra.

“Vi taler om den økonomiske tryghed i 100.000 medlemmers liv efter arbejdsmarkedet. Derfor vil vi afvente analysen. Medlemmerne får noget at tage stilling, så snart der foreligger et kvalificeret grundlag”, siger Tina Mose.

Thomas Meinert Larsen undrer sig over bestyrelsens udmelding.

“Bestyrelsen vil analysere noget, som generalforsamlingen slet ikke har forholdt sig til, i stedet for at forholde sig til den opfordring, som generalforsamlingen faktisk er kommet med. Forslagsstillerne har aldrig ønsket en grøn fond. MP bør følge den klare opfordring fra foreningens øverste myndighed, hvis den ikke er decideret ulovlig”, siger Thomas Meinert. <<

Efter bladets deadline har DM's hovedbestyrelse diskuteret foreningens holdning til situationen efter MP's generalforsamling. Læs mere på magisterbladet.dk

MÆND FÅR NÆSTEN 8.500 MERE END KVINDER

Privatansatte mænd med magisterbaggrund tjener knap 8.500 kroner mere om måneden end kvinder med samme uddannelse. Lønforskellen mellem køn er svær at gennemskue, siger forsker.

Der er forskel på løncheckens størrelse, alt efter om du er mand eller kvinde. Det mærker privatansatte magistre, hvor mændene i 2014 i gennemsnit fik 8.431 kroner mere hver måned end kvinderne. Og forskellen mellem mænd og kvinder vokser endda en anelse. I 2010 var den gennemsnitlige forskel således på 7.600 kroner.

Det viser en særkørsel fra Danmarks Statistik på medlemmer af Dansk Magisterforening, som har været registreret på en privat arbejdsplads. Dermed er lønforskellen mellem mandlige og kvindelige privatansatte magistre steget en anelse fra 18 til 18,3 procent på fire år.

Ifølge formand for DM's privatsektor Camilla Gregersen er stigningen i lønforskellen ikke overraskende, når man i opgørelsen ikke sorterer på brancher, stillinger og årgange.

“Vi ved eksempelvis, at der er mange nyuddannede kvinder og mange ældre mænd i medlemsgruppen. Da startløn er lavere end lønnen i slutningen af ens karriere, øger disse aldersmæssige forskelle lønforskellen i den samlede medlemsgruppe”, siger Camilla Gregersen.

Hun mener, at tallene skal analyseres nærmere, før man kan sige, hvad den reelle lønforskel er. I DM ved man dog, at der er lønforskelle mellem mænd og kvinder, der ikke kan forklares af strukturelle eller demografiske årsager.

“DM har tidligere lavet grundige undersøgelser, der viser, at der eksisterer en lønmæssig diskrimination, som ikke kan forklares ud fra branche eller anciennitet. Så der er et alvorligt ligestillingsproblem”, siger Camilla Gregersen.

Ifølge Danmarks Statistik var der i 2013 en gennemsnitlig lønforskel mellem mænd og kvinder i det private på 14,5 procent i fortjenesten på hver præsteret arbejdstime. Mens privatansatte mænd i gennemsnit tjente 310,56 kroner i timen, var privatansatte kvinders timeløn 271,13 kroner.

100 år til udligning

Seniorforsker på Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI) Mona Larsen var medforfatter på en større rapport fra SFI om ligeløn fra 2013. Hun påpeger, at selvom lønforskellen mellem mænd og kvinder generelt er skrumpet en anelse, så er der altså en lønforskel mellem mænd og kvinder,

der har samme type uddannelse, erhvervs erfaring og job.

“I det private er der langt flere individuelle forhandlinger om løn, og det giver forskelle, som er svære at gennemskue”, siger Mona Larsen.

Selvom lønforskellen mellem danske mænd og kvinder er mindsket lidt i perioden 1997 til 2011, går udviklingen meget langsomt. Lønforskellen er først udlignet om mere end 100 år, hvis udviklingen fortsætter i samme tempo. En række værktøjer kan ifølge Mona Larsen dog speede tingene op:

Hvis mænd og kvinder i højere grad vælger samme uddannelse og branche, og hvis der laves lønstatistikker i virksomhederne, der gør det mere tydeligt, hvilke typer af funktioner og hvilken adfærd, der honoreres.

Camilla Gregersen mener, at det er en vigtig opgave at få ændret det kønsopdelte arbejdsmarked.

“I DM fører vi ligelønssager, når der er en lønforskel, der kan henføres til køn, men vi kan godt savne nogle flere redskaber til at vurdere grundene til ulige løn”, siger Camilla Gregersen og peger også på den ulige fordeling af barsel som en anden årsag, der sætter markante og varige spor i lønfordelingen.

“Der er ingen grund til at stikke sig selv blår i øjnene og sige, at ligestillingen kommer nok. Ligestilling på arbejdsmarkedet kommer kun ved en aktiv indsats”, siger Camilla Gregersen. <<

“Der er et alvorligt ligestillingsproblem”.

Camilla Gregersen,
næstformand i Dansk Magisterforening

Har du regnet den ud?

Det har vi. Hvert år gør GF Magistrene nemlig regnskabet op og sender overskuddet retur til kunder med bilforsikring. I år blev det til intet mindre end 1.763.837 kr. – det svarer til, at hver kunde fik 15 % af bilpræmien tilbage. GF er ejet af kunderne. Vi skal ikke skabe overskud til aktionærer, men kan i stedet give dig forsikring for alle pengene.

Synes du det lyder fornuftigt? Og vil du gerne høre mere om bilforsikring i et anderledes selskab, hvor gode forsikringer ikke skal koste mere end højst nødvendigt? Så ring og få et uforpligtende tilbud.

Det gode selskab

NÅR DE DYGTIGE

Kvækkere

Studerende, der går til psykolog, er ofte højtpræsterende. Specielt kvindelige studerende stiller for høje krav til sig selv, påpeger universitetsfolk og eksperter. Fremdriftsreformen kan skubbe de dygtigste ud over kanten, lyder advarslen.

Studerende, der får psykologhjælp, har højere karakterer fra gymnasiet end gennemsnittet. Især kvinderne søger behandling, og overgangen fra gymnasiet til universitetet er tilsyneladende svær, for de studerende søger langt hyppigere hjælp i de første år på universitetet.

Det viser nye tal, som Magisterbladet har hentet via en særkørsel hos Danmarks Statistik ud fra Dansk Magisterforenings 9.850 studentermedlemmer.

I 2012 havde DM-studerende et karaktergennemsnit på 7,2 fra gymnasiet, hvilket svarer til landsgennemsnittet. Men karaktererne var oppe på 8,1 i snit hos de studerende, som havde været hos psykolog i løbet af året. I 2012 fik 367 kvinder og 94 mænd psykologhjælp. Dertil kommer, at 72 kvinder og 45 mænd fra studentersektionen det år blev henvist til psykier.

De, der søger hjælp, har et karaktergennemsnit fra gymnasiet, der er ca.

en karakter højere end landsgennemsnittet i hvert af årene fra 2007-2012. Tallene bekræfter det, som har været et af de helt store samtaleemner på universiteterne de seneste år: At højtpræsterende unge kvinder går ned med flaget.

Jens Christian Nielsen, der forsker i unges trivsel ved Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU) på Aarhus Universitet, finder udviklingen bekymrende.

“De højt præsterende og perfektionsorienterede – især kvindelige – studerende er ofte pressede, fordi de

konstant forsøger at leve op til egne og omgivelsernes forventninger. De læser for meget og går for lidt ud, de bliver let mere ensomme – og så kan de ikke sætte grænser for sig selv og for, hvornår deres indsats er god nok. Men

fordi det faglige kører, så kan de længe flyve under universiteternes opmærksomhedsradar. Derfor kan de risikere at komme langt ud”, pointerer Jens Christian Nielsen.

Mange får et chok, når de starter.

Berit Eiko, prorektor

Tallene viser, at spøgelseset fra folkeskolen og gymnasierne flytter med. Ifølge en undersøgelse fra SFI har 35 procent af unge kvinder på 19 fået psykologhjælp i løbet af deres barn- og ungdom, mens det samme gælder for 19 procent af de unge mænd.

Det er nyt, at Magisterbladet ud fra karaktererne kan give et statistisk fingerpeg om, at det specielt er de højtpræsterende, der har problemer, påpeger Jens Christian Nielsen. Hele feltet med højtpræsterende studerende, der går ned, er underdokumenteret, mener han.

“Vi har brug for at afsøge mere præcist, hvilke former for forventningspres studerende har til sig selv, og hvilke de oplever fra omgivelserne. Og så skal uddannelsesinstitutionerne skabe rum for, at de studerende lærer at håndtere

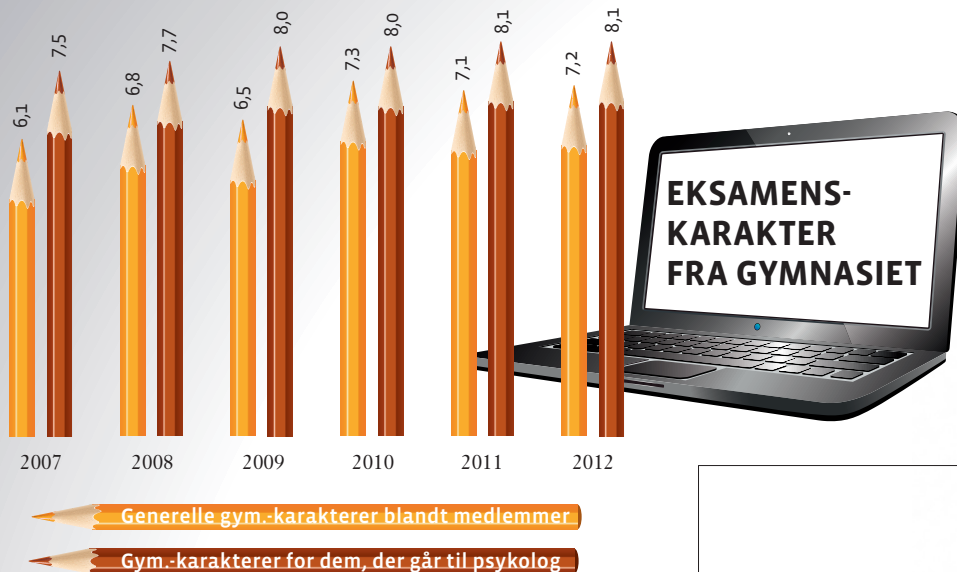
“Noget, der faktisk er kollektive problemer, bliver gjort til individuelle problemer. Så ligger ansvaret for at løse det hos den enkelte studerende”

Studenterpræst, Inger Lundager.

DM-studerende

KARAKTERER OG PSYKOLOGBESØG

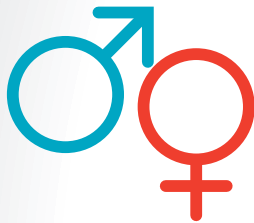
DM-studerende, der går til psykolog, har højere gennemsnitlige karakterer fra gymnasiet.

SÅDAN GJORDE VI:

Magisterbladets tal bygger på en særkørsel fra Danmarks Statistik kombineret med DM's eget medlemsregister. Oplysningerne om psykologbesøg og karakterer er fuldt anonymiserede, når Magisterbladet modtager dem fra Danmarks Statistik.

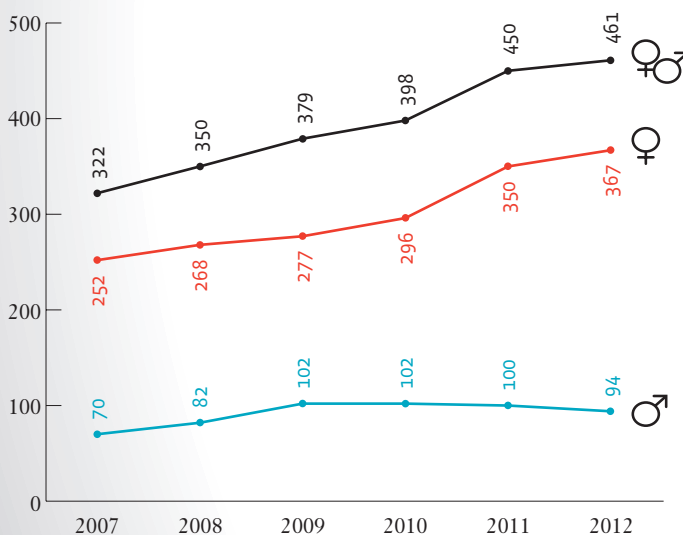
PSYKOLOGBESØG FORDELT PÅ KØN I PROCENT

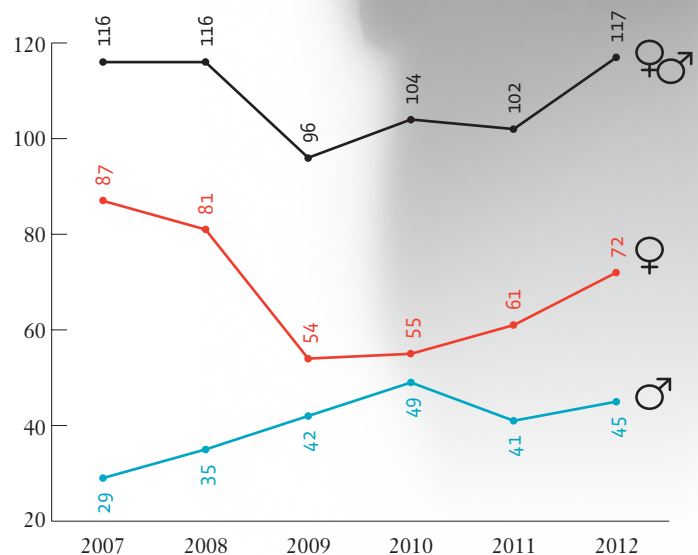
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvinder	5 %	6 %	6 %	6 %	6 %	6 %
Mænd	3 %	3 %	4 %	4 %	3 %	3 %

PSYKOLOGBESØG FORDELT PÅ KØN I TAL

– med og uden henvisning

PSYKIATERBESØG FORDELT PÅ KØN I TAL

søger hjælp

Tallene er hentet hos den medlemsgruppe i DM, der har været registreret som studerende i årene 2007-2012. DM's studentersektion voksede i perioden fra 8.144 til 9.850 personer.

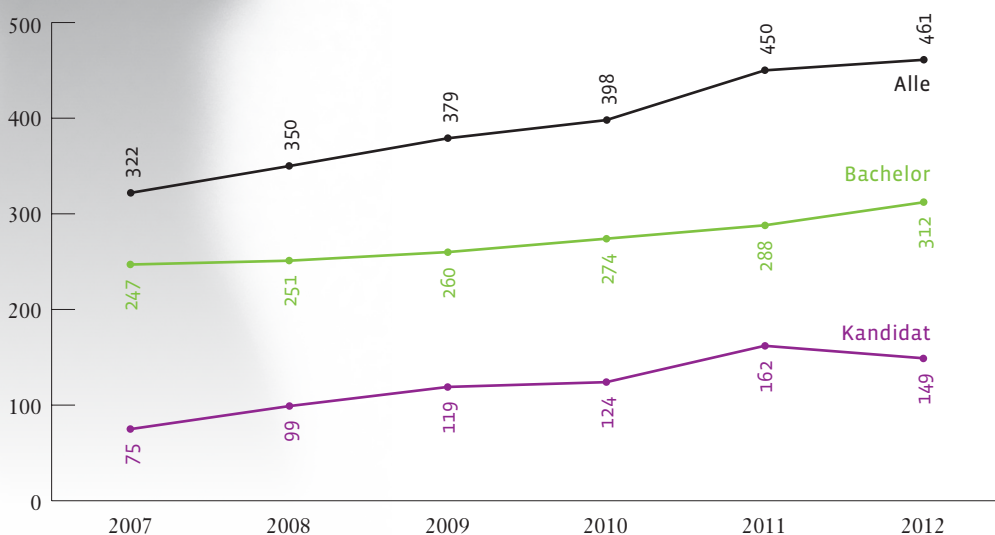
DM-STUDERENDE FORDELT PÅ KØN OG STUDIENIVEAU

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
DM-studerende i alt	7.544	7.556	7.416	7.728	8.579	9.850
Heraf kvinder	4.659	4.599	4.554	4.815	5.495	6.571
Heraf mænd	2.650	2.659	2.648	2.825	3.034	3.279
Heraf uoplyst	235	298	214	88	50	0
Bachelor	3.051	3.106	3.149	3.195	3.288	3.373
Kandidater	4.493	4.450	4.267	4.533	5.291	6.477

PSYKOLOGBESØG FORDELT PÅ STUDIENIVEAU I PROCENT

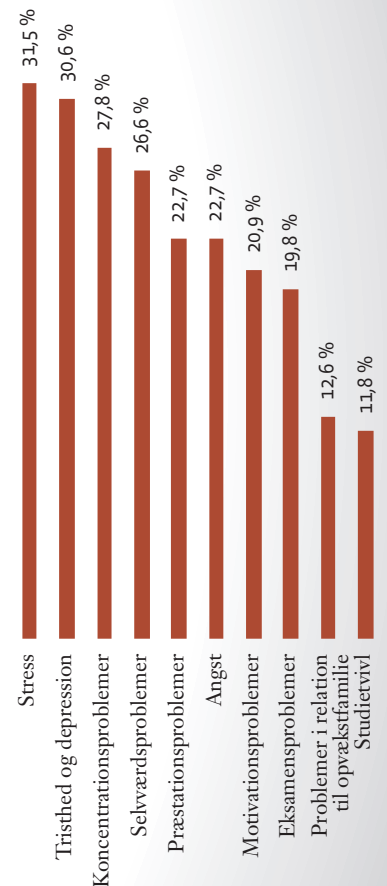
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bachelor	8 %	8 %	8 %	9 %	9 %	9 %
Kandidat	2 %	2 %	3 %	3 %	3 %	2 %

PSYKOLOGBESØG FORDELT PÅ STUDIENIVEAU I TAL

HENVENDELSER TIL STUDENTERVEJLEDNINGEN

Studentervejledningen på de danske universiteter fik i alt 4.774 henvendelser i 2014 fordelt på følgende områder.

>>

krav og pres fornuftigt og lærer at sætte grænser for deres egen indsats”, understreger Jens Christian Nielsen.

Skam, angst og ensomhed

Studenterpræst ved Københavns Universitet Inger Lundager har adskillige samtaler hver uge med studerende.

Det store flertal, der opsøger hende, er kvinder – og der er tre hovedtemaer, der går igen:

“Skam over ikke at kunne leve op til egne perfektionskrav, angst for kontroltab og en forestilling om, at man er den eneste i verden, der har det sådan”, siger Inger Lundager.

Og det ligner en tendens, også uden for landets grænser.

“Jeg har mødt kolleger fra Wales og Nordnorge, som fuldstændigt genkender problematikken”, understreger hun.

Inger Lundager holder til i studentermenigheden på KU’s campus på Amager med udsigt til kanaler, kolle-

gium og institutterne for filosofi og litteratur. Hun har te på kanden, stearinlys på bordet og en blød sofa, man kan læne sig tilbage i.

De unge kvinder, der kommer her, oplever både et ydre pres og et pres indefra, siger præsten.

“Alt skal være perfekt – karakterbogen og de sociale relationer, det studierelevante arbejde, træningen, udseendet, maden og parforholdet. Det kan ikke undre, for det er jo, hvad uddannelsessystem, politikere, medier og undertiden bekymrede forældre har tudet dem ørerne fulde af”, pointerer Inger Lundager.

Der er sket to markante udviklinger, siden hun selv gik på universitetet i 80’erne og senere selv underviste der.

“Dels har de sociale medier øget presset, fordi de unge er eksponeret hele tiden. Dels er der opstået en individualistisk kultur omkring den måde, vi tumler med livets genvordigheder på. Jeg synes, der er en tendens til, at unge

studerende i dag ikke deler oplevelsen af ikke at være “god nok” med deres med-studerende”, siger studentpræsten.

De studerende vælger at forstille sig frem for at vise det, de opfatter som svaghed, forklarer hun.

“Det er omgærdet med skam at fejle. Min erfaring er, at der indtræder en stor lettelse, når man opgiver det umulige projekt om at være en anden end den, man er”, forklarer Inger Lundager.

Strukturen smuldrer

Mens ni procent af de studerende på bachelordelen i løbet af et år går til psykolog, så er det tilsvarende tal kun 2 procent på kandidatdelen. Det er ikke tilfældigt, at det særligt er i de første år på universitetet, at de unge løber ind i vanskeligheder. For præstationskulturen fra gymnasiet forbedrer dem ikke ordentligt på de krav, der møder dem på en videregående uddannelse. Det vurderer Lars Ulriksen, professor ved Institut for Naturfagene

Didaktik, Københavns Universitet. Han har forsket i overgange mellem uddannelsesstrin og frafald på universitetet.

“I gymnasiet lærer de unge at aflæse skolens forventninger, og de lærer at læse lektier. De er desuden vant til en helt fast struktur med

aflæseringer og mange klassetimer hver dag. Især de dygtigste og mest flittige studenter, der altid har nået det hele og måske endda terper stoffet flere gange, får det særligt svært, når de pludselig skal til at præstere på en anden måde”, siger han.

“Og når de selv skal strukturere et studium i 20-25 timer om ugen, for humanioras vedkommende i endnu flere, og de aldrig kan nå at læse det hele, hvornår er de så gode nok?”

Sundhedsskadelig kultur

At bekymringerne kan tage overhånd, understøttes af tallene i en undersøgelse fra Aarhus Universitet. Blandt de

14.000 studerende på landets næststørste universitet angiver 40 procent af kvinderne at have jævnlige eller hyppige problemer med stress, mens det gælder for 12 procent af mændene.

Professor Lars Ulriksen mener, at universiteterne har et stort medansvar for at tøjle en præstationskultur, der i værste fald kan være sundhedsskadelig.

“Magisterbladets tal bekræfter, at det særligt er underviserne på første år, vi skal have fat i, hvis vi skal rykke noget. Men det er meget tungt at ændre, fordi det blandt andet er nogle grundlæggende kulturer, der skal rykkes ved. Og med den politiske fetichdyrkelse af tempo, vi må kæmpe med oveni, er jeg overbevist om, at flere studerende må droppe ud de kommende år”, siger Lars Ulriksen.

DM Studerendes formand Fatima Hachem mener, at både fagforeninger, studenterorganisationer og universiteter bør tage indsatsen for et bedre arbejdsmiljø blandt studerende langt mere seriøst. Som udgangspunkt er der ikke noget i vejen med at stille store krav til studerende, understreger hun.

“Problemet er, hvis ressourcerne ikke følger med. Det er jo ikke alle der har råd til psykolog. Det handler ikke kun om det faglige, men om hele pakken. Vi ved, hvor vi skal sætte ind – det er i overgangen fra gymnasium til universitet – og vi skal arbejde for, at kollektiv vejledning – “sådan håndterer du dit studium” – bliver obligatorisk for alle”, siger formanden for de studerende.

Berit Eika, prorektor for uddannelse på Aarhus Universitet, siger, at universitetet overordnet set gør en indsats for at skabe en sund præstationskultur. Men hun understreger, at universitetet også skal kunne stille krav til de unge.

“Jeg medgiver, at vi kan blive endnu bedre til at hjælpe de studerende til rette, for mange får et chok, når de starter. I Aarhus gør vi en del ud af tutorordninger, hvor ældre studerende bliver mentorer for de nye studerende”, siger Berit Eika.

Det er særligt vigtigt ved studiestart at skabe en forventningsafstemning. Og så skal nulfejlskulturen ud af campus, understreger hun.

“Man lærer af sine fejl, og livsduelig-

“De unge med de bedste studenterek-saminer stopper jo ikke med at presse sig selv til det yderste, fordi de kommer ind på ønskestudiet”.

Lars Ulriksen, professor

heden er skrøbelig hos unge, der tror, at de kun er gode nok, hvis de ikke begår fejl overhovedet”, pointerer Berit Eika.

En stor byrde at bære

Både universitetspræster, studievejledere og studenterrådgivninger melder om en kraftig stigning i antallet af henvendelser fra unge studerende, der har ondt i livet.

På Studenterrådgivningen er ventetiden p.t. to-fire uger. Næsten 5.000 unge henvendte sig sidste år til rådgivningen, 25 procent af dem mænd og 75 procent kvinder.

Fælles for begge køn er, at de oftest beder om hjælp, fordi de føler sig triste eller depressive, oplever koncentrationsbesvær eller har problemer med et lavt selvværd.

Særligt for de dygtige kvinder gælder, at den seneste studiepræstation og selvværdet hænger sammen. Det siger direktør for Studenterrådgivningen i København Sten Kruse-Blinkenberg.

“De højt præsterende, både mænd og kvinder, stiller vanvittigt høje krav til sig selv og har store fordringer til livet. Men kvinderne er hurtigere til at internalisere de problemer, de støder på hen ad vejen. De er ikke åbne over for deres medstuderende om, hvordan de har det, fordi de føler sig ansvarlige for både deres egen lykke og ulykke. Det er en stor byrde at bære rundt på helt alene”, forklarer Kruse-Blinkenberg.

Usynlig gruppe

Kigger man frem, vil hverken Lars Ulriksen eller AU-lektor Jens Christian Nielsen blive overraskede, hvis flere af de dygtigste bliver skubbet ud over kanten med fremdriftsreformen.

“Det øgede tempo gør det vanskeligere for universiteterne at tage et medansvar for de studerendes trivsel, at facilitere gode læsegrupper og at skabe nogle rimelige rammer for læsningen, især de første år. Og de unge med de

bedste studentereksaminer stopper jo ikke med at presse sig selv til det yderste, fordi de kommer ind på ønskestudiet”, siger Lars Ulriksen.

“Universiteterne understøtter ofte takterne i fx fremdriftsreformen. De vil jo også gerne have, at deres studerende har styr på tingene og gennemfører til normeret tid”, supplerer Jens Christian Nielsen.

“Det sker ofte først under specialevejledningen, at man opdager, hvis nogen ligger i skilsmisse eller har oplevet dødsfald i familien. Derfor sker der ingen forebyggelse, ingen har det tidlige blik for studerende, der måske har det svært med en ny by eller nye venner, og ingen ser, hvis selvværdet svigter de

højt præsterende”, tilføjer han.

Tilbage hos studiepræst Inger Lundager. De fleste studerende besøger hende mellem tre og ti gange.

“Det er en anderledes samtale, jeg tilbyder, end den, man får hos studievejlederen eller en psykolog.

Jeg har ikke nogen dagsorden og skal hverken nedbringe frafaldsprocenten på studiet eller forsøge at få de studerende hurtigere igennem”.

Hun er enig i, at studentermiljøet er blevet mere råt.

“Universiteterne er jo underlagt en hysterisk uddannelsespolitik, der taler om produktivitet, studiefremdrift, færdiggørelsesbonusser og dimensionering. Men vurderet ud fra den stigende søgning til studenterpræsterne, så er der noget, der ikke fungerer. Og jeg kan frygte, at studiefremdriftsreformen kan være med til at sende flere af selv de meget dygtige studerende ud over kanten”, siger Inger Lundager.

“Noget, der faktisk er kollektive problemer, bliver gjort til individuelle problemer. Så ligger ansvaret for at løse det hos den enkelte studerende”. <<

“Det sker ofte først under specialevejledningen, at man opdager, hvis nogen ligger i skilsmisse eller har oplevet dødsfald i familien”.

Jens Christian Nielsen, forsker

6 GODE RÅD – SÅDAN UNDGÅR DU AT KNÆKKE

1. FIND SAMMEN MED ANDRE

Du klarer studierne langt bedre, hvis du finder sammen med folk i læsegrupper, hvor du kan snakke fagligt, men også lidt om, hvordan det i øvrigt går. Det er særligt vanskeligt, hvis du læser på et af de små fag eller er ph.d.-studerende. For dem kan der være god støtte at hente i tilbuddene fra studenterforeningerne og andre af universitetets små “samfund”.

2. HOLD FRI, OG HOLD PAUSER

Gå til squaredance eller synkronsvømning, tag på tur med Dansk Vandrelaug eller til digtoplæsning på byens bibliotek. Det vigtige er, at du kobler helt af indimellem og laver noget, der ikke er i nærheden af at lugte studierelevant. Husk også at holde rygepauser – bare uden smøger.

3. DYRK MOTION

Det er vist sagt temmelig tit efterhånden. Men det skulle være hævet over enhver tvivl: Motion gavner – også et overophedet hoved.

4. FORTVIVL IKKE. SØG STØTTE

Alle oplever, at de kan være ved at blive tosedede, flere gange i løbet af et årelangt studium. Derfor behøver du ikke at være en dårlig studerende. Det er helt normalt at komme tilbage, selv om man føler, at man er kommet langt ud. I perioder, hvor det ser sort ud, skal man finde nogen at tale med om det, familie, venner, netværk, medstuderende, studenterådgivning, præster, en psykolog, eller ring til Dansk Magisterforening. Det vigtigste er at sige det højt.

5. FORLÆNG MED ET SEMESTER

Er du så overbelastet af eksaminer og endeløst pensum, at det virker helt uoverskueligt, så overvej at forlænge dit studium et halvt år. Det kan lyde vildt at sige i disse fremdriftsreformtider, men er det nu også det, hvis du er flad, og alternativet er, at du dropper ud?

6. FORKÆL DIG SELV

Omsorg er vigtig, selvomsorg ligeså. Husk at gøre noget rart for dig selv. Det er du værd.

Rådene er fra DM's konsulent Ole Grønne. Han er arbejdsmiljøekspert og har i 17 år rådgivet studerende og andre om, hvordan de passer bedre på sig selv.

Jeg begyndte at fryse

Det var i et tog på vej fra seminar i Frit Forum til årsmøde i Amnesty, at Medine Duvarcis krop stod af. Hovedet begyndte først at fatte alvoren hos lægen to dage senere.

April måned sidste år var travl for RUC-studerende Medine Duvarci. Men ikke mere end sædvanligt.

Som international repræsentant for Frit Forum deltog hun i et møde, hvor 20 danske og libanesiske ungdomspartier skulle finde sammen og arbejde på tværs af partier og kulturer. Amnesty, som hun har været engageret i længe, havde årsmøde i Nyborg, og Medine Duvarci var desuden involveret i planlægningen af et møde om stress i DM's studentersktion, hvor hun på tredje år sad i bestyrelsen.

Alt sammen lystbetonede opgaver, som den unge RUC'er med glæde havde påtaget sig ved siden af studiejobbet 15 timer om ugen på "Verdens Bedste Nyheder", en oplysningskampagne fra Danida, FN og en række NGO'er.

Tilmed havde Medine fået det hele så kløgtigt planlagt, at det lige nøjagtigt passede med, at hun efter den mødespækkede weekend kunne koncentrere sig om semestrets sidste store projektopgave på kandidatdelen af kommunikation.

Men på vej i toget fra seminaret med libaneserne til Amnestys årsmøde fik hun det pludselig dårligt.

"Kroppen reagerer, længe inden hovedet gør det. Jeg var vildt optaget af mit møde med libaneserne og så også frem til alt det spændende, der skulle ske i Nyborg. Men i toget fik jeg voldsomme smerter i ryggen, jeg begyndte at fryse, fik hjertebanken og følte mig helt mørbanket".

Ingen privilegier er givet

24-årige Medine Duvarci tøver ikke med at kalde sig selv for perfektionist. Og ildsjæl.

"Jeg engagerer mig i miljø, menneskerettigheder, studenterpolitik og alt muligt andet. Synes, det hele er spændende og vigtigt. Derfor er det også svært at sige nej til noget eller lade være med at stille sig i front. Jeg kan rigtig godt lide at gå forrest".

Medine Duvarci har altid gjort sig umage. Hun tror selv, det hænger sammen med, at hun er barn af kurdisk-tyrkiske indvandrere og den ældste i en søskendeflok på fem.

"Jeg er på ingen måde blevet pacet af mine forældre, men på grund af min familiebaggrund har jeg en særlig bevidsthed om, at hverken uddannelse, politisk frihed eller andre privilegier er givet. Man skal hænge i og yde til gengæld", siger hun.

Da Medine går til læge om mandagen med sin smertende ryg, ser lægen med det samme, at det er noget helt andet, der er galt.

"Hjertet er fint, og jeg har ingen fibersprængning, som jeg troede. Min læge spørger, hvordan jeg sover. Da jeg fortæller, at det i et halvt års tid er blevet til fire-fem timer hver nat, og hun slår ud med armene, begynder tårerne bare at trille".

Et wake-up call

Hun er som en sodavandsflaske, der er blevet rystet for længe, og hvor proppen er gået af.

En hel uge – det er lang tid i hendes verden – bliver Medine under dynen og sin mors bekymrede blik.

"Det var selvransagelsens øjeblik og, heldigvis for mig, i tide. Jeg blev stoppet, inden jeg knækkede fuldstændigt. Hvis ikke min læge havde bremset mig, var jeg fortsat i samme tempo".

Medine Duvarci blev klar over, at hun måtte tjekke ud. Både af DM's studenterarbejde, næstformandsposten i Frit Forum og det frivillige arbejde i Amnesty. Hun besluttede også at droppe ud af gruppeprojektopgaven på RUC, selvom det betyder, at hun i sidste ende bliver et semester forsinket.

"Jeg troede, at jeg kunne klare mere end de fleste. Men det her var et heftigt wake-up call. Jeg meldte mig ud af alle aktiviteter i maj måned, gudske-lov med universitetets fulde accept, og brugte sommeren på at hvile ud. Siden den togtur er jeg blevet langt mere på-virkelig. Derfor har jeg nu droppet at få notifikationer, hver gang der sker noget på Facebook, LinkedIn og Twitter. Jeg læser min mail få gange i løbet af en dag, hvor jeg før svarede med det samme. Jeg har sorteret meget fra – jeg havde fx virkelig glædet mig til at være med til Folkemødet på Bornholm – nu har jeg kun mit studiejob, og fra september skal jeg koncentrere mig om mit speciale".

Det har taget lang tid for Medine Duvarci at forstå, hvad der skete. Først da hun var nogenlunde frisk, fortalte hun sine allernærmeste, hvor skidt hun havde haft det. Reaktionen var overraskende.

"Vi er jo mange. Alene i min nære omgangskreds har otte ud af 10 måttet slå bremsen mere eller mindre i. Måske er vi en særlig type, fordi vi er ambitiøse og drevet af et stort engagement. Vi kan lide det, vi laver, og derfor bliver vi måske både selvbenægtende og benægtende over for hinanden, hvis det hele bliver for meget". <<

“Jeg engagerer mig i miljø, menneskeret-
tigheder, studenterpolitik og alt muligt
andet. Synes, det hele er spændende og vig-
tigt. Derfor er det også svært at sige nej”.

Medine Duvarci, studerende

“Jeg talte ikke med nogen om det, jeg syntes, det var pinligt, og jeg troede, jeg var alene om at have det sådan. Det var meget ensomt”.

Josefine Esrup, studerende

Normalt har jeg styr på alting

Josefine Esrup måtte søge psykologhjælp, da perfektionisten i hende tog livsglæden fra hende. Hun øver sig stadig i at sige nej til pligter og ja til noget, der bare er for sjov.

Det var modgang og en følelse af mangel på kontrol, der fik Josefine Esrup til at bryde sammen den søndag hjemme hos forældrene i Søborg.

“Normalt har jeg styr på alting. Jeg er ikke vant til, at jeg skal anstrenge mig for at lykkes med lektier og sport eller andet. Men den dag – det var på tredje semester på mit studium i forvaltning på RUC – havde der hobet sig en række ting op, der gik mig imod. Jeg havde lige slået op med en kæreste, jeg havde haft igennem længere tid. Jeg havde i en lang periode ikke kunnet løbetræne tre gange om ugen, som jeg plejede, fordi jeg havde knæsmarter. Endelig havde jeg et fag på tredje semester, som jeg ikke følte, jeg forstod ordentligt”.

Josefine, der på det tidspunkt var 24 år, havde igennem lang tid følt sig trist til mode.

“Videnskabsteori og sociologi er for mig det værste fag i verden, og det påvirkede mig virkelig. Jeg kunne ikke følge med i diskussionerne, jeg kunne ikke stille de rigtige spørgsmål, teorierne var for ukonkrete for mig, og jeg forstod simpelthen ikke essensen. Mine medstuderende så ikke ud til at opleve de samme problemer, så jeg begyndte at komme i tvivl om, hvorvidt universitetet overhovedet var noget for mig, eller om jeg måske havde nået maksimum af, hvad jeg kan præstere. Det var første gang i mit liv, at jeg oplevede en dyb følelse af nederlag”, forklarer Josefine Esrup.

Ofte i den periode, når hun kom hjem i sin lejlighed, satte hun sig ned og græd en halv times tid.

“Jeg talte ikke med nogen om det, jeg syntes, det var pinligt, og jeg troede, jeg var alene om at have det sådan. Det var meget ensomt”.

Et langt, sejt træk

Den søndag hjemme hos sine forældre blev presset for meget. Josefine Esrup brød helt sammen i armene på sin far, og det kom fuldstændigt bag på familien.

“Jeg har hele vejen været en pæn pige, der har klaret mine ting og fået topkarakterer. Selv som teenager var jeg ret uproblematisk. Mine forældre har haft klare forventninger til mig om, at jeg skulle udnytte mine evner, men de har aldrig presset mig hårdt”, forklarer Josefine Esrup.

Ønsket om at være perfektionist i alt, hvad hun gør, og have fuld kontrol over tingene er især kommet indefra.

“Jeg har kun følt, det var acceptabelt, hvis jeg var blandt de bedste. Og jeg har været slem til hele tiden at sammenligne mig med andre”, forklarer hun.

Det stod klart for Josefine, at hun var endt i en situation, hun ikke selv kunne klare. Ventetiden var for lang hos studenterpræsten på RUC, som hun først opsøgte, så hun endte hos en psykolog. Det blev starten på et langt, sejt træk.

“Jeg tudede rigtig meget i starten. Der var så meget frustration og tristhed inden i mig, der åbenbart skulle ud. Siden kom mine samtaler med psykologen til at dreje sig om, hvor min stærke pligtfølelse kommer fra. Hvorfor jeg påtager mig mange opgaver, jeg egentlig ikke har lyst til. Og hvorfor

det er så vigtigt for mig ikke at lægge mig ud med folk, ikke at få appelsinhud eller for mange kilo på sidebenene, og hvorfor jeg ikke kan nøjes med middelkarakterer bare en sjælden gang imellem”.

Nyd livet, for pokker

Næsten et halvt år gik Josefine Esrup til psykolog en gang om ugen. Men arbejdet med sig selv er ikke standset, fordi konsultationerne er det.

“De mønstre, der har forfulgt mig altid, forsvinder ikke bare, og jeg er fuldt ud klar over, at det er issues, jeg kommer til at bakse med mange år frem. Jeg kan mærke, hvordan de negative tanker stadig kommer snigende nogle gange, fx nu hvor specialet nærmer sig. Pludselig synes jeg jo, at alle andre har fed erfaring fra relevante studiejob og internationale udvekslingsophold”, siger Josefine Esrum.

Josefine Esrum reflekterer nu mere over de forventninger, hun har til sig selv, og bruger blandt andet sin dagbog til at holde styr på tankerne.

“Jeg deltager i forskellige løb sammen med min bror, fordi jeg godt kan lide det. Jeg forsøger at sige nej til pligtarrangementer på uni og bruge mere tid på ting bare for sjov. Til jul lavede jeg fx snefnug i perleplader til min dør, jeg elsker at bage – og så er jeg vendt tilbage til sysler fra min barndom: at tegne og at øve mig på ansigtsmaling på mig selv og på børnene i det kulturhus, min mor er tilknyttet. Mit projekt er at være lidt mere “loose” og tage livet lidt mindre seriøst”. <<

Masteruddannelser

Ansøgningsfrist 1. juni

IKT og Læring

Oplevelsesledelse

Organisationspsykologi

Professionel Kommunikation

Projektledeelse og Procesforbedring

Sundhedsfremme

Uddannelse og Læring

Ansøgningsfrist 1. november

Socialt Entreprenørskab

Roskilde
Universitet

Diplomuddannelse

Turistfører

Ansøgningsfrist 15. juni

Fleksibel uddannelse

Individuelle forløb til dit behov,
din virksomhed eller din organisation

ruc.dk/evu

BORGEN VENDER RYGGEN TIL LIGESTILLING

At regeringen droppede sit valgløfte om 12 ugers øremærket barsel til fædre, er et symptom på udviklingen på ligestillingsområdet. Der er nærmest ikke sket noget på Christiansborg i fire år, lyder kritikken.

Fire gange i år har medlemmer af Ligestillingsudvalget på Christiansborg holdt møder. Men de har svært ved at finde noget at tale om, når de mødes. For der sker stort set intet på ligestillingsområdet, og det har der ikke gjort i fire år under Helle Thorning-Schmidts (S) regering.

Helt modsat var der ellers blev lovet. Det påpeger ligestillingsordførere fra regeringens støttepartier SF og Enhedslisten.

“Regeringen har ellers flere gange understreget, at dette område er en del af dens dna, men der er intet sket”, siger ligestillingsordfører i SF Özlem Cekic.

Hun har været og er stadig en af de skarpeste kritikere af ligestillingsminister Manu Sareen (R).

Özlem Cekic pointerer, at der i folketingsåret 2015 ikke er ét eneste lovforslag på ligestillingsområdet i lovkataloget. Og ifølge Folketingets Oplysning er blot seks lovforslag blevet behandlet i Ligestillingsudvalget de sidste fire år.

“Regeringen har nedsat et ligestillingsudvalg, men det er jo til pynt. Der er ingen ting på dagsordenen. Vi leder med lup fra andre udvalgs dagsordener for at finde noget, der bare lugter af ligestilling”, siger Özlem Cekic, som sidder med i udvalget.

Ifølge politisk ordfører for Enhedslisten Johanne Schmidt-Nielsen, der også sidder i Ligestillingsudvalget, har regeringen droppet stort set hele den ligestillingspolitik, den gik til valg på.

“Regeringen har svigtet totalt. Det kommer også til udtryk i Ligestillingsudvalgets arbejde. Regeringen havde en enestående chance for at tage tigerspring på området, fordi den havde et samlet flertal på en række områder – herunder øremærket barsel til fædre”, siger Johanne Schmidt-Nielsen.

Turboen er gået i stykker

Rød blok gik i samlet flok til valg på at forbedre en række områder inden for ligestilling. Regeringen kom i mål med kønsopdelte lønstatistikker og etablering af en barselsfond for selvstændige. Men lønforskellen mellem mænd og kvinder er stadig på op til omkring 17 procent, arbejdsmarkedet er stadig stærkt kønsopdelt, der kom ingen kvoter på kvinder i bestyrelser, og mærkesagen på området – 12 ugers øremærket barsel til fædre – faldt til jorden med et brag i efteråret 2013.

Ligestillingsminister Manu Sareen (R) understregede da ellers straks efter regeringsdannelsen i oktober 2011, at ligestilling er central, og at fædreorlov er et af de områder, hvor “der skal sættes turbo på ligestillingen i Danmark”. Men turboen er gået i stykker.

Regeringen skrottede ikke alene den øremærkede fædrebarsel, men også bonusordningen, der som et plaster på såret skulle sikre fædre på barsel 100 kr. skattefrit om dagen.

Udviklingen er ikke bare gået i stå, men gået tilbage, når det gælder initiativer fra Christiansborg, påpeger professor på Roskilde Universitet Anette

Borchorst, der forsker i ligestilling.

“Regeringen er gået baglæns på ligestillingsområdet i forhold til sit eget regeringsgrundlag og ikke mindst på, hvad partierne sagde, da de sad i opposition. Det viser vores gennemgang af debatterne om handlingsplaner for ligestilling”, siger Anette Borchorst.

Hun understreger, at Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold omfatter 12 meget forskellige områder, hvor man nærmest ikke kan få øje på ligestillingsinitiativer.

Også formand i Dansk Magisterforening Ingrid Stage, der sad med i regeringens barselsudvalg, er dybt skuffet over den kuldsejlede øremærkede fædrebarsel.

“Regeringen kom med nogle forkølede forklaringer om, at den øremærkede barsel risikerede at gå ud over børnene, hvis der gik barselsdage fra mor, og far ikke tog dem. Men for mig handlede det om manglende mod og handlekraft”, siger Ingrid Stage.

I stedet opfordrede regeringen lønmodtagerne til at arbejde for mere øremærket barsel med løn gennem overenskomstforhandlingerne. Her har DM netop sikret fædre i det offentlige en uges ekstra og dermed i alt syv ugers øremærket fædrebarsel med løn.

Fædre skal sikres

Hver femte danske far holder slet ikke barsel. Og kun lidt over hver tredje far tager del i de 32 ugers forældreorlov, som danske fædre og mødre kan

“Regeringen kom med nogle forkølede forklaringer om, at den øremærkede barsel risikerede at gå ud over børnene, hvis der gik barselsdage fra mor, og far ikke tog dem. Men for mig handlede det om manglende mod og handlekraft”.

Ingrid Stage, formand for DM

Det tager jeg
lige stilling
til senere....

dele imellem sig, mens 99,4 procent af mødrene holder barsel i denne periode. Det viser den seneste opgørelse over afholdt barsel i 2013 fra Danmarks Statistik.

Ligestillingsordfører i Socialdemokraterne Rasmus Horn Langhoff udtrykte tilbage i 2013 ærgerlighed over regeringens beslutning om at sløjfe den øremærkede barsel til fædre. Han understreger over for Magisterbladet, at øremærket fædrebarsel i Danmark stadig er en mangel.

“Fædre skal sikres bedre rettighe-

der i forhold til deres børn. Også når det gælder orlovsrettigheder. Her kan en øremærket barsel være et effektivt værktøj. Det kan eventuelt være med mulighed for frivillig overlevering til den anden forælder. Men rettigheden skal være der, for den savner fædrene i dag”, siger Rasmus Horn Langhoff.

Ifølge Özlem Cekic var det en fejlurdering af Socialdemokraterne at droppe øremærket fædrebarsel, fordi det skulle være upopulært i befolkningen. Hun savner et større pres fra både Radikale Venstre og fagbevægelsen for at få valgløftet gennemført.

Ingrid Stage understreger, at øremærket fædrebarsel er blevet et fælles krav fra de akademiske fagforbund, men det kniber med at få den øvrige fagbevægelse med. Her går modstanden især på, at mødrene i så fald skal afgive barselstid til fædrene.

“Men det er helt afgørende for mere ligestilling i hjem og på arbejde og for mere ligeløn på arbejdsmarkedet. Projektet er nok lidt skamskudt, men vi må vække det til live”, siger Ingrid Stage. <<

Magisterbladet har forsøgt at indbente kommentar fra ligestillingsminister Manu Sareen, men han har ikke ønsket at svare på kritikken.

Forsker Lise Christensen fra Dark Cosmology Centre, der forsker i universets opståen og udvikling, forklarer, at køn har betydning for, om man tør åbne sig i hverdagen.

Virksomheder overhaler regeringen på ligestilling

Mens regeringen anklages for apati på ligestillingsområdet, er der tryk på ligestillingsinitiativerne på Københavns Universitet og blandt store erhvervsvirksomheder som Mærsk og Novozymes.

- 32 pct. kvinder på topposterne.
- Lige kønsfordeling i 40 pct. af alle bedømmelses- og ansættelsesudvalg for vip- og lederstillinger.
- Mindst én ansøger af hvert køn, før en stilling som professor, lektor eller adjunkt kan besættes.

Sådan lyder nogle af hovedpunkterne i Københavns Universitets handlingsplan for ligestilling, som blev sat i værk tidligere i år, og som skal evalueres om tre år. Men kampen for ligestilling med andet end hensigtserklæringer og skåltaler finder ikke kun sted i universitetsverdenen.

Virksomheder driver udviklingen

Store danske erhvervsvirksomheder som Mærsk og Novozymes er også i fuld gang med at realisere konkrete mål og handlingsplaner for at opnå mere ligestilling.

“Udviklingen på ligestillingsområdet drives i øjeblikket i høj grad af virksomheder, både offentlige og private. Til gengæld er det meget spredt fægtning, vi ser fra regeringens side, hvor der mangler kontinuitet og en

samlet robust indsats. Ligestillingsministeren bør samle op og præmiere de initiativer, der er, når fx ledelsen på Københavns Universitet virkelig gør noget på området”, siger Hilda Rømer Christensen, som forsker i køn på Københavns Universitet.

I flere af de store virksomheder, som Magisterbladet har talt med, taler man dog ikke kun om køn, men om et bredere fokus på diversitet og inklusion.

Diversitet sikrer mere talentmasse

“Vi bruger ikke specifikt ordet køns- ligestilling. Vi taler mere om at fremme diversitet mere generelt”, fortæller personaledirektør Michael Almer fra biotekvirksomheden Novozymes i Bagsværd, der fremstiller enzymer og mikroorganismer til industriel anvendelse.

“Når vi arbejder med diversitet, handler det om at få både flere kvinder og andre nationaliteter end dansk med. Vi vil gerne repræsentere det omgivende samfund, og ser man kun på en del af befolkningen, har man også kun halvt så mange at vælge imellem. At sikre diversitet i ansøgerfeltet giver ganske enkelt god forretningsmæssig

mening, fordi det sikrer flere dygtige medarbejdere at vælge imellem, og samtidig mener vi også, at det er rigtigt at tage et socialt ansvar”, siger Michael Almer.

Novozymes’ konkrete mål for kønsdiversitet var i 2014 bl.a., at 35 pct. af alle udnævnte ledere skulle være kvinder, hvilket virksomheden kom lidt over til trods for en branche, der stadig er meget domineret af mænd. Målet for 2015 er, at 40 pct. af alle nye udnævnelser skal være kvinder, og i 2020 skal der være 30 pct. kvinder blandt Novozymes’ seniorledere.

Flere kvinder giver bedre forskning

Fokus på diversitet som god ledelse går igen flere steder. Også på grundforskningsenheden Dark Cosmology Centre, der forsker i universets opståen, udvikling og indhold under Niels Bohr Institutet.

“De fysiske og tekniske videnskaber er traditionelt og internationalt meget mandsdominere. Automatreaktionen på vores felt er, at hvis man arbejder på at få flere kvinder ind på områ-

>>

**HISTORIKER OG ADVOKAT:
KVINDEKVOTER ER ULOVLIGE**

Når én kvinde udnævnes til professor ved en dansk uddannelsesinstitution, får fem mænd samme titel. Den skævhed har syv danske programmer forsøgt at få rettet op på siden 2003, bl.a. ved at belønne universiteter økonomisk for at ansætte kvinder. Men det er i strid med både dansk lovgivning og EU-retten, skriver professor, dr. phil. i historie Hans Bonde og advokat, dr. phil. Jens Ravnkilde i Ugeskrift for Retsvæsen og i en kronik i Politiken. Forfatterne mener ikke, at de syv programmer overholder reglerne om, at den bedste ansøger skal have den stilling, der er opslået. Det Frie Forskningsråds bestyrelsesformand, Peter Munk Christiansen, kalder i Politiken påstanden "noget sludder".

En mere ligelig kønsfordeling frigiver energi til at fokusere på opgaven, mener lektor i astronomi Lise Christensen.

det, risikerer man at gå på kompromis med forskningen. Min holdning er omvendt: For at få den bedst mulige forskning må vi have kvinderne med", siger professor og leder af Dark Cosmology Centre Jens Hjorth.

Og påstanden om, at kvinder skulle være ringere forskere, gør forskningsenheden til skamme hver dag. Ifølge Jens Hjorth citeres forskningsartikler fra Dark Cosmology Centre ledet af kvinder præcis lige så meget som forskningsartikler ledet af mænd.

"Det viser tydeligt for mig, at fremragende forskning også inden for hardcore naturvidenskabelige fag fint nås med en mere ligelig kønsfordeling", siger Jens Hjorth.

**Brede ansøgningskrav
tiltrækker flere kvinder**

Ledelsen på centeret meldte fra starten ud, at en god kønsbalance ville være et mål, da centeret søgte om at blive grundforskningscenter i 2004.

"Vi satte ikke nogle faste kvoter op. Vi sagde blot, at vi gerne ville øge antallet af kvinder uden at gå på kompromis med kravene, og det fokus holder vi hele tiden, når vi rekrutterer: Har vi ikke fået dygtige kvinder med i slutfeltet af ansøgere, går vi tilbage og tjekker igen. Det er meget sjældent, at der ikke er højt kvalificerede kvinder til vores stillinger", fortæller Jens Hjorth.

Nøglen til at tiltrække relativt mange kvinder på et ellers mandsdomineret forskningsfelt er ifølge Jens Hjorth at formulere ansættelseskravene så bredt som muligt.

I dag er tre af centerets fem lektorer kvinder, og andelen af kvinder blandt postdocs ligger og svinger mellem 30 og 40 pct., mens kønsfordelingen på ph.d.-niveau er cirka 50/50 af de i alt 51 medarbejdere. Centerets to professorer er dog begge mænd.

En ny standard for rekruttering

Den ene af de kvindelige lektorer i astronomi på Dark Cosmology Centre, Lise Christensen, har før været ansat til forskellige steder i Tyskland som ph.d.-studerende og postdoc og kom til Dark Cosmology Centre for tre år siden.

"Da jeg begyndte som forsker i Tyskland inden for fysik og astronomi, bemærkede jeg, at der generelt var meget få kvinder på feltet. Men dengang

"En af vores største udfordringer, som er uden for vores kontrol, er antallet af kvinder, som vælger eller rettere fravælger en karriere inden for vores industrier".

Rachel Osikoya, direktør for inklusion og diversitet i Mærsk

var det ikke noget, jeg tænkte over. Sådan var det bare. Når ledelsen på en arbejdsplads i dag eksplicit arbejder for en mere ligelig fordeling af mænd og kvinder, så bliver det det nye naturlige og noget, man forventer”, siger Lise Christensen.

Selv forskere har et køn

Idéen om, at køn er helt ubetydeligt i forskningsverdenen, giver Lise Christensen ikke meget for.

“Det faglige er selvfølgelig det helt afgørende, og hvis det gælder om at få udført et stykke arbejde, eller når et givent forskningsprojekt skal behandles, vil jeg klart mene, at køn er uden betydning. Men faktum er, at man i dagligdagen relaterer til mennesker på en arbejdsplads – herunder deres køn. Selvom vi alle er veluddannede forskere, er det bare ikke noget, vi kan komme ud over”, siger Lise Christensen.

“Hvis nogle af professorerne eller lektorerne på mine tidligere arbejdspladser havde været kvinder, havde jeg måske turdet tale mere med dem og søge mere råd og vejledning. Min tilgang til arbejdet dengang var i stedet for, at jeg skulle klare det alene, og at jeg skulle gøre det langt bedre end alle andre for at komme igennem. Det kan godt gøre presset på ens skuldre meget hårdt”, siger Lise Christensen.

“En mere ligelig kønsfordeling betyder, at det køn, der er i mindretal, fokuserer mindre på forskellene og dermed får frigivet mere energi til at fokusere på opgaven”, siger Lise Christensen.

Vi leder efter dem, der ligner os selv

Ifølge lektor på Institut for Ledelse, Politik og Filosofi på CBS, Lynn Roseberry, er det vigtigt, at arbejdspladser ikke tror, at diversitet på en arbejdsplads blot kommer af sig selv.

“De fleste vil have en tendens til at rekruttere folk, der ligner dem selv. Både med hensyn til køn og udseende og med hensyn til værdier, kompetencer og fagligheder. Derfor er det vigtigt, at man arbejder med at håndtere denne uerkendte forfordeling af bestemte ansøgere til en stilling”, siger Lynn Roseberry.

“Vi vil gerne repræsentere det omgivende samfund, og ser man kun på en del af befolkningen, har man også kun halvt så mange at vælge imellem.”

Michael Almer,
personaledirektør i Novozymes

Mærsk arbejder med ubevidste påvirkninger

Det har A.P. Møller Mærsk Gruppen gjort ved at ansætte en særligt kvalificeret direktør for inklusion og diversitet i koncernen, Rachel Osikoya.

Med hende i spidsen har den internationale virksomhed både sat konkrete

mål i forhold til at tiltrække en forskelligartet talentmasse – ikke mindst i forhold til rekruttering til ledelseslagene – og sat fokus på ubevidste påvirkninger hos den, der rekrutterer.

“Vi kalder rekrutteringsprogrammet “Making better recruitment decisions”, og det hjælper vores ledere til bedre at forstå, hvordan man ubevidst kan være påvirket i en bestemt retning i rekrutteringsprocessen, og hvordan man kan undgå disse ubevidste påvirkninger”, skriver Rachel Osikoya i en mail til Magisterbladet.

Men ikke alle aspekter af rekrutteringen er i virksomhedens hænder.

“En af vores største udfordringer, som er uden for vores kontrol, er antallet af kvinder, som vælger eller rettere fravælger en karriere inden for vores industrier. Derfor er det vigtigt, at vi viser de unge kvinder, at vi kan tilbyde spændende karrieremuligheder i en global virksomhed”, skriver Rachel Osikoya. <<

DM · Dansk Magisterforening

Medlemstilbud til ledige

Har du mistet eller står du over for at miste dine dagpenge inden for de næste seks måneder? Så kan du komme gratis på kursus i DM i:

• Statistik for ikke-statistikere

16. og 17. juni 2015 i København

Sådan tilmelder du dig

Tilmelding sker efter først-til-mølle-princippet. I bemærkningsfeltet skal du på tro og love anføre, hvilken dato du er ophørt eller ophører med at modtage dagpenge. Du tilmelder dig på dm.dk/LoenOgAnsaettelse/Dagpengestop/Arrangementer, hvor du også kan læse mere om kurserne.

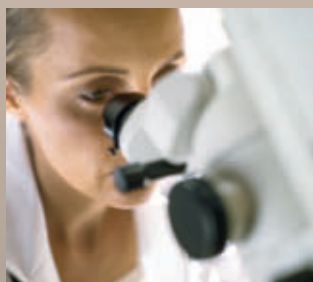

ISLAND STREJKER

Organisationen for akademikere i Island med 3.000 medlemmer har strejket i en måned. Det har gjort det svært at opdrive en dyrlæge, advokat og jordmoder, der ikke har nedlagt arbejdet, skriver Børsen. I alt står 75.000 af øboerne til at deltage i generalstrejken fra den 26. maj med krav om 30 procent lønstigninger. Det svarer til cirka en tredjedel af vulkanøens arbejdsstyrke.

Akademikere er overkvalificerede

Hver femte højtuddannede i København er ansat i et job, som de er overkvalificerede til. Alligevel søger de ikke mod provinskommunerne, hvor chancerne for at matche uddannelsesniveau med jobindhold er højere. Det viser en analyse fra nyhedsbrevet Momentum. Udviklingen bremser vækst i samfundet, påpeger Mette Fjord Sørensen, som er forsknings- og uddannelsespolitisk chef i Dansk Erhverv, over for Berlingske: "Især når virksomheder uden for hovedstadsområdet har så store problemer med at rekruttere højtuddannet arbejdskraft".

OPSKRIFT: FLERE KVINDELIGE TOPFORSKERE

Kun 18 procent af landets professorer er kvinder. Det på trods af, at langt flere kvinder end mænd i dag tager en højere uddannelse. Det placerer Danmark lavere end de øvrige nordiske lande og under gennemsnittet i EU og OECD. "Taskforcen for Flere Kvinder i Forskning" gav i begyndelsen af maj 24 anbefalinger til at vende udviklingen på en konference i København. Det handler ikke om kvoter, men bl.a. om fokus på ligestillingsstrategier og handlingsplaner, mentorordninger og at "tilstræbe ligelig kønssammensætning af ansættelses- og bedømmelsesudvalg", skriver Magisterbladet.dk.

RETTELSE

I Magisterbladet nummer 4 opfordrer DM's formand, Ingrid Stage, arbejdsgiverne til at gå forrest i opgøret med tavhedskultur på de offentlige arbejdspladser: "Vi ser desværre, at selvcensur er meget udbredt. Ikke mindst ledere bør lægge op til en mere åben kultur og medvirke til at skabe forståelse for, at det som offentligt ansat er godt og vigtigt at ytre sig og deltage i den offentlige debat". Det er korrekt gengivet som et citat af Ingrid Stage i selve artikelteksten, men i det fremhævede citat på side 15 er de samme ord tillagt advokat Tyge Trier, og det er forkert.

“At ophæve den eksterne censur er et stort skridt, som kræver en grundig analyse af, hvad problemet er, og hvad der i givet fald skal stå i stedet. Måske er det en bedre løsning at styrke den nuværende ordning”.

Uddannelsesminister Sofie Carsten Nielsen (R) til Magisterbladet.dk

**Vi har ikke isbjørne i gaderne,
så du kan roligt gå på arbejde**

NYE BØGER

INSPIRATION TIL LEDELSE, PÆDAGOGISK PRAKSIS OG PERSONLIG UDVIKLING

LÆS
UDDRAG AF
BØGERNE PÅ
DPF.DK

269 kr.

Af Hanne Dorthe Sørensen

399 kr.

Af Anders Trillingsgaard
Forord af Alfred Josefsen

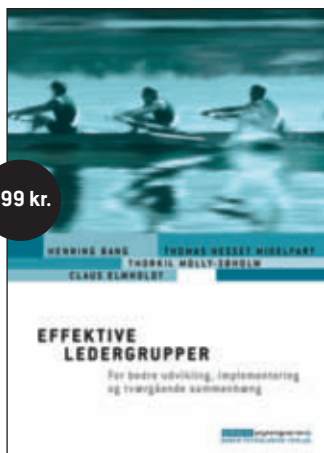
299 kr.

Af Karina Solsø og Pernille Thorup
Forord af Ralph Stacey

399 kr.

Af Kim S. Cameron, Robert E. Quinn,
Jeff DeGraff og Anjan V. Thakor
Dansk bearbejdelse ved Andreas
Granhof Juhl og Jakob Nørlem

399 kr.

Af Henning Bang, Thomas Nasset
Midelfart, Thorkil Molly-Søholm og
Claus Elmholt

229 kr.

Af Gro Emmertsen Lund

399 kr.

Af Bianca Albers, Helle Høgh og
Hans Månsson (red.)

259 kr.

Af Søs Rask Andresen og Nanna
Paarup

249 kr.

Af James W. Pennebaker og John
F. Evans. Dansk bearbejdelse ved
Malene Ravn og Mette Brahm

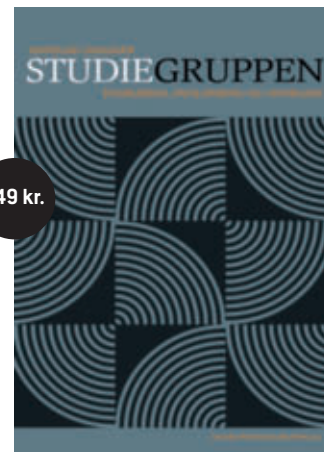
349 kr.

Af Thalma Label

299 kr.

Af Ole Ditlev Nielsen

249 kr.

Af Annelise Dahlbæk

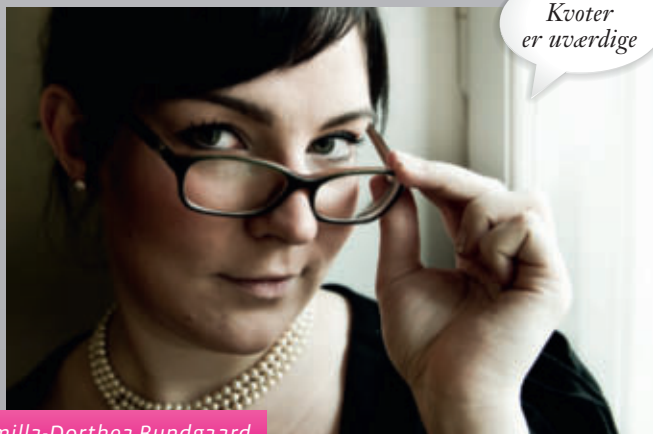
Feminisme anno 2015

Er du feminist? Hvilken retning inden for feminismen bekender du dig i givet fald til? Eller sker det, at du overser det "feministiske perspektiv"? Her er et indblik i de vigtigste feministiske dagsordner. >

Den liberale feminist

MISSION KVINDEKAMP UDEN STAT

Camilla-Dorthea Bundgaard

Kvoter er uværdige

Camilla-Dorthea Bundgaard var i 2010 med til at starte Damefrokosten.com, et debatforum for en ny generation af liberalt sindede kvinder, der ville gøre

op med det, de så som "vel-færdsfeminismens" dominans i ligestillingsdebatten. De såkaldte blå feminister, som de blev døbt, ville definere deres egen feminis-

me uden at bede staten om hjælp. Det sidste par år har Camilla-Dorthea Bundgaard dog været mindre synlig som feminismedebattør.

"Jeg har været dødtæt af ligestillingsdiskussionen. Den går i ring og har en tendens til at blive personperfid. Jeg er selv blevet kaldt både husmor og en kold karrierekvind."

Camilla-Dorthea Bundgaard er modstander af al statslig regulering, når det kommer til køn. På nær ét sted.

"Kvinder kan ikke både føde og gøre karriere, så derfor skal der være en barsel. Men kvoter, særbehandling og øremærket barsel er unødvendigt og uværdigt. Når man lytter til argumenterne, lyder det, som

om kvinder får spændt ben overalt, og det kan jeg ikke genkende".

På den anden side er der elementer i det klassiske feministiske projekt, som Camilla-Dorthea Bundgaard anerkender.

"Det er ikke nogen hemmelighed, at arbejdsmarkedet på godt og ondt stadigvæk er domineret af maskuline værdier. Her skal kvinder ud at kæmpe for det arbejdsmarked, de gerne vil have – på deres egne vilkår. Her kan 1970'ernes basisgruppetankegang og arbejdet med bevidstgørelse være en inspiration. Kvinder skal bevidstgøres om det spil, der foregår, hvis de skal udfordre det. Men det må være kvinderne selv og ikke staten, der gør det".

Sex-liberal feminisme

MISSION BEKÆMPE "SLUTSHAMING"

Nina Søndergaard

Du bestemmer selv over din krop

Kvinder skal bestemme over deres egen krop og seksualitet. Hvis de vil klæde sig "slutty" eller have mange partnere, er det deres egen sag. Det mener blandt andre historiker og blogger Nina Søndergaard, der ligesom andre såkaldte prosexfeminister forsøger at gøre op med "skammeliggørelsen" af kvinders seksualitet.

Ifølge prosexfeministerne lever det patriarkalske syn på kvinders seksualitet i bedste velgående – også blandt mange feminister, der fortsat ser på kvinden

som et passivt objekt uden seksuel lyst.

Kvinder, der klæder sig udfordrende, bliver set ned på af andre kvinder. De opfattes som "ofre" for mænds sexismefrem for selvstændige individer.

"Kvinder skal have ret til det liv, de ønsker, og kneppe alle de mænd, de ønsker", siger Nina Søndergaard.

I prosexfeministernes optik behøver der ikke at være nogen modsætning mellem at være et respekteret, selvstændigt individ og så det at handle og agere seksuelt. Men

her står gængse normer i vejen, hvilket den konservative ungdomspolitikeren Nikita Klæstrup "kjole-gate" er et aktuelt eksempel på. Betoningen af kvindes seksuelle frihed gælder også porno og prostitution.

"Sexarbejde kan potentielt være lige så kvinddefrigørende som alt andet arbejde. Modstandere siger, det er vold, men har enormt svært ved at påvise de skader, sexarbejdere får. Omvendt må jeg gerne gifte mig, selvom 28.000 kvinder hvert år får bank af deres mand".

Pragmatisk feminisme

MISSION BEKÆMP
SEXISME

*Den foregår
hver dag*

Ulla Tornemand

Som næstformand i Dansk Kvindesamfund vil Ulla Tornemand nødig indlemmes i en specifik feministisk retning. Alligevel har hun en hel del tilfælles med tusinder af især yngre kvinder fra hele verden, der de seneste år er blevet optaget af den feministiske sag.

De er uhøjtidelige, bruger deres personlige fortællinger som politisk våben og har opdaget, at internettet kan binde dem sammen i stærke og synlige fællesskaber. Det var blandt andet tilfældet med Everyday Sexism Project, hvor mere end 100.000 kvinder har fortalt om konkrete erfaringer med sexisme.

Ulla Tornemand har

været medstifter af den danske udgave, men gik i november 2014 ud af projektet for at koncentrere sine kræfter om den aktivistiske platform "Stop Sexisme", en lukket Facebookgruppe med knap 1.100 medlemmer.

"Her taler piger og kvinder åbent om deres erfaringer og får opbakning til at sige fra. Og det er der brug for. For dagligt hører vi om nye oplevelser med seksuel vold, sexchikane på jobbet eller verbale overfusninger. Og selvom vi er blevet bedre til at stå frem, er der lang vej igen. Ja, vi er faktisk kun lige begyndt".

Ulla Tornemand nævner blandt andet

hashtagget #jegharoplevet, der i løbet af få dage fik tusindvis af kvinder til at fortælle om overgreb på Twitter.

"Kvinder, der fortæller om de her ting, bliver skammet ud og får at vide, at det ikke er noget særligt. Budskaberne kommer især fra mænd, der reproducerer en oldgammel adfærd, der værdisætter kvinders oplevelser lavere end mænds. Det er vi nødt til at komme væk fra. Jeg synes ikke, mænd er forfærdelige eller nogle svin. Jeg elsker mænd. Der er bare noget i vores adfærd over for hinanden, der ødelægger rigtig meget".

Den brune feminist

MISSION OPGØR MED
OFFERROLLEN

*I skal ikke
definere vores
kønskamp*

Uzma Ahmed

Danske, hvide feminister taler gerne om indvandrerkvinder. Om tvangsægteskaber, undertrykkelse og social kontrol. Det er bare meget sjældent, danske, feministiske debattører taler med indvandrerkvinder. Det mener ligestillingskonsulent Uzma Ahmed, der i mange år har arbejdet med indvandrerkvinder og deres rettigheder på Nørrebro. Derfor har hun sammen med kønsforsker Lene Myong og debattør Güzel Turan startet ligestillingselskabet De Brune Feminister. For de brune

kvinder, som hun kalder dem, har brug for at tale deres egen sag.

"Vi skal skabe vores egen fortælling, for som det er nu, oplever brune kvinder, at der bliver talt om os på én måde, nemlig som undertrykte. Fra mit eget arbejde kender jeg til indvandrerkvinders problemer, men vi bliver nødt til at gøre op med billedet af os som ofre. Vi skal tage hånd om vores egne udfordringer".

Det klassiske eksempel er tørklædet. Brune kvinder med tørklæder ses som undertryk-

te, selvom de fleste vælger tørklædet af egen fri vilje.

"Vi har brug for at tale med hinanden om den forskelsbehandling og racisme, vi møder på gaden, på arbejdsmarkedet og alle andre steder. Vi har brug for at tale om, hvad det er, vi oplever. Vi skal klæde hinanden på til at tage hånd om vores egne udfordringer. Det skal være en bevægelse indefra".

Omsorgs- feministen

MISSION DRAG OMSORG FOR BØRNE

*Feminismen
har allieret
sig med vækst-
ideologien*

Anne Kirstine Waage Beck

Mor og far skal tjene penge. Derfor presser staten danske familier til at prioritere lønarbejde over samværet med børnene. Faktisk i sådan en grad, at Danmark er noget nær verdensmester i institutionalisering af børn – 91 pct. af de 1-2 årige passes uden for hjemmet.

Det skader børnene motorisk, sprogligt og socialt, men vi gør ikke noget ved det, mener Anne Kirstine Waage Beck. Heller ikke flertallet af dagens feminister. Det var ellers tilfældet tidligere, siger Anne Beck, som er fundraiser i Bornholms Regionskommune og afgående næstformand i småbørnsfamilieforeningen Samfo.

“Ligestillingsdiskursen i den offentlige debat har kun én retning: Karriere, løn og bestyrelsesposter. Det svarer til en måde at opfatte succes på, som var fremherskende før kvindeopgøret i 1970’erne. Nemlig traditionelt maskuline målsætninger og værdier. Men i 1970’erne mente også feminister, at omsorgen skulle have mere plads, og at kvindefrigørelse også handlede om tid til de nære relationer. Det er bare

ikke et feministisk argument længere. Tværtimod får man at vide, at man lider under husmoderidealer, hvis man kæmper for en mindre institutionaliseret børnehverdag”.

Og i dag er der ikke stor forskel på ligestillingsfeminismens og vækstideologiens målsætninger, mener Anne Kirstine Waage Beck.

“Vi skal gå på fuldtidsarbejde, tjene en masse penge og bruge dem på oplevelser og varer og holde gang i økonomien. Børnepasningsområdet, familiebeskattningen og arbejdsmarkedsforholdene betyder, at der ikke er frit valg til at indrette sig som familie. Skattemodellen betyder, at du beskattes hårdere, hvis du har én fuldtidsindtægt frem for to lige store. Du får ingen anerkendelse for at tage dig godt af dine børn, selvom adfærdspsykologer mener, at overdreven institutionalisering af børn er skadelig. De målbare parametre for succes findes på arbejdsmarkedet. Det er helt forkert, for noget af det allermest krævende og udbytterige er omsorgen for dine børn”.

Queer- aktivisten

Mads Ananda Lodahl bekender sig til begrebet queer – ikke som i bøsse, men som i skæv og utilpasset. Som queeraktivist er han optaget af ideen om køn og seksualitet som en social konstruktion. Det var 1970’ernes feminister også, men hvor fokus dengang var på kategorierne “mand” og “kvinde” og de dertilhørende traditionelle kønsrollemønstre, er queer-betegnelsen mere rummelig og omfatter også homoseksuelle og transpersoner. Mads Ananda Lodahl er dog ikke særlig begejstret for at placere sig selv i en af disse kategorier.

MISSION LIGESTILLING VIA
LOVGIVNING

*Feminisme
er praktisk
politik*

Karen Sjørup

“Jeg er mere optaget af, hvor magten er henne, frem for at være med til at skabe de her små udgrænsede grupperinger, der ikke har magten. Fx taler vi jo om hundredåret for kvinders valgret, men glemmer, at der indtil 1915 var syv forskellige grupper, der ikke havde politiske rettigheder – fruentimmere, folkehold (tjenestefolk, red.), fattiglemmer, fjolser, forbrydere, fallenter og fremmede. Pointen er, at man peger på magtesløshed frem for magt. På dem, der er udenfor, frem for dem, der er inde i varmen. Så i stedet for at jeg som udgrænset skal forklare min egen eksistensberettigelse, vil

jeg hellere spørge, hvilken berettigelse magthaverne har”.

Hvilke rettigheder kæmper du for?

“Problemet med rettighedskampen er, at man ofte kræver noget uden at spørge, om den struktur, rettighe-den indgår i, er god. Fx er jeg imod homoægteskaber, fordi jeg er imod ægteskabet som institution. Ægteskabet er både patriarkalsk, kapitalistisk og heteronormativt. Så hvis man kæmper for homoseksuelles ret til at blive gift, så anerkender man også disse institutioner frem for at sige nej tak. Det gjorde bøssebevægelsen faktisk i 1970'erne. Den tog afstand fra ægteskabet”.

OPLØSNING AF DEN HETEROSEKSUELLE SAMFUNDSORDEN

Verden er større end mænd og kvinder

Mads Ananda Lodahl

Statsfeministen

Kønsforsker og debattør Karen Sjørup er et hadeobjekt blandt yderligtgående liberale. Hun er blevet kaldt betonfeminist, ja selv fascist, og er blevet beskyldt for at ville “smadre det liberale demokrati”. Ubehaget ved Karen Sjørup skyldes, at hun siden 1970'erne har arbejdet for at gøre feminismen til et statspolitisk projekt, og hun sammenligner sig da også gerne med de svenske og norske såkaldte statsfeminister.

Kampen for ligeløn er helt grundlæggende, men

Karen Sjørup ser specielt tilbage på kampen for daginstitutioner som afgørende for udbredelsen af ligestilling i det danske samfund.

“Jeg fik børn tidligt, så for mig blev en væsentlig del af feminismen noget så enkelt som at være med til at sikre daginstitutionerne via pragmatisk familiepolitisk arbejde. Fra 1978 til 1982 sad jeg fx i kommunalbestyrelsen på Frederiksberg og var her med til at få daginstitutioner på banen. Vi var ret rabiate ved at sætte vores børn af på socialdirektørens kon-

tor og den slags ting. Men daginstitutionerne har været afgørende i forhold til at få danske kvinder ind på uddannelser og ud på arbejdsmarkedet”.

Udfordringerne med at finde balance mellem familie- og arbejdsliv er ikke forsvundet, påpeger hun. Det gælder blandt andet i forhold til de mindste børn.

“Vores børn får mere omsorg, end de nogensinde har fået, for der er voksne omkring dem hele tiden. Men de får nok ikke så meget forældrekærlighed i det

daglige. Og for de mindste børn kan den institutionelle omsorg ikke erstatte forældrekærlighed, så jeg synes da nok, at unge forældre kan spørge sig selv, om de skal bruge lidt mere tid på de små børn”.

AFHANDLING:

Studier er sjovere på piller

Ny ph.d.-afhandling om studerendes brug af adhd-medicin som stimulans viser, at det ikke kun handler om at få gode karakterer, men også om bedre livskvalitet i studiet. I Danmark har vi kun set begyndelsen, vurderer forfatteren.

Brug af såkaldte “study drugs” er vidt udbredt blandt studerende på amerikanske og britiske universiteter. Det er adhd-medicin som eksempelvis mærket Ritalin, der virker centralnervestimulerende og hjælper brugerne til at kunne koncentrere sig bedre og i længere tid. Og det kan forbedre evnen til at præstere ved en eksamen, eller hvis der skal læses igennem med fuldt fokus en sen aften.

Men studiestoffer bruges ikke kun af særligt ambitiøse studerende, der intet middel skyr for at komme til tops. Det er en af konklusionerne, som Margit Anne Petersen gør sig i en netop afleveret ph.d.-afhandling, hvor hun har fulgt raske brugere af adhd-medicin blandt studerende i New York.

“I litteraturen fremstilles brugerne enten som stofmisbrugere eller super-

ambitiøse studerende, der vil frem.

Men mit studie viser, at det bruges af alle mulige mennesker. Også dem, der finder læsestoffet kedeligt og gerne vil skyde genvej, så de finder interessen”, fortæller hun.

En anden konstatering, hun gør sig i studiet, er, at medicinen ikke kun gør visse af de studerende i stand til at præstere bedre, den forbedrer også deres livskvalitet helt generelt.

“De studerende siger, at de bliver mere selvsikre, de får et bedre studieliv, og de har det bedre. Så det er ikke bare, at de kan arbejde længere, men det er sjovere at studere, og de er mindre usikre på sig selv. Så det handler ikke bare om at præstere bedre, det handler også om at have det bedre, mens man studerer”, fortæller hun.

Danmark har kun set begyndelsen

Margit Anne Petersen, der er tilknyttet Institut for Farmaci ved KU SUND, har også talt med danske studerende, der bruger adhd-medicin som stimulans for at kunne præstere bedre i studiet. Men hun vurderer, at brugen i Danmark endnu er langt mindre end i USA.

“Brugen i Danmark ligner billedet fra USA – det er de samme hensigter, effekter og oplevelser. Det, der er forskelligt, er, at det er langt mere tabubelagt i Danmark, og så at det er meget sværere at få fat på medicinen”.

Hun vurderer, at studiestoffer er et fænomen, vi vil komme til at høre mere til i Danmark.

“Det bliver nok aldrig så udbredt, som det er i USA, men jeg tror kun, vi har set begyndelsen herhjemme”.

“Normalt klapper vi i vores hænder, hver gang vi finder nye midler og metoder, der kan gøre os dygtigere. Men på det her område hersker der en voldsom medicinsk forskrækkelse.

Thomas Søbirk Petersen, professor i filosofi ved Institut for Kultur og Identitet på RUC

Med det mere nuancerede billede af brugerene af studiestoffer leverer Margit Anne Petersen et nyt indlæg til debatten om, hvordan samfundet skal håndtere det faktum, at raske mennesker gennem medicinsk hjælp kan optimere deres egen ydeevne – også når det handler om intellektuelle præstationer i studie- eller arbejdsregi.

For og imod

I USA, men også i Danmark, kan man opleve divergerende holdninger til brugen af "study drugs" eller "smart drugs", som de også kaldes. Mange mener, det er forkert og skaber ulige muligheder, mens andre – også visse læger og psykiatere – ikke ser noget galt i, at mennesket bruger stimulanser til at præstere bedre. På samme måde er der delte meninger om, hvor farlig medicinen er.

"Mennesket har jo altid gjort mange ting for at optimere sig – om det så er fysisk træning, meditation, mad, kaffe. Det er menneskeligt og vil altid ske. Jeg ville nok aldrig selv tage "study drugs", men jeg kan rationelt forstå tankegangen, at hvis du kan tage medicin, der får dig til at kunne noget mere, så gør du det", siger Margit Anne Petersen, der også mener, man skal tage med i diskussionen, at samfundet og uddannelsessystemet i dag presser folk til at løbe hurtigere og præstere mere.

Forsker vil have åben diskussion

En af de få forskere i Danmark, der åbent argumenterer for et mere afslappet syn på medicin som hjælpemiddel for raske mennesker, er Thomas

Søbirk Petersen, professor i filosofi ved Institut for Kultur og Identitet på RUC.

"Normalt klapper vi i vores hænder, hver gang vi finder nye midler og metoder, der kan gøre os dygtigere. Men på det her område hersker der en voldsom medicinsk forskrækkelse. I forvejen bruger vi kaffe, Viagra og p-piller for at leve det liv, vi gerne vil. Det her kan måske hjælpe dårligt stillede til at komme på niveau med andre, så der er også en solidarisk vinkel. Måske er det noget, der kan gøre os dygtigere og løfte vigtige samfundsmæssige problemstillinger. Jeg synes, at vi skal være åbne og se på alle argumenterne", siger Thomas Søbirk Petersen.

Mangedobling af forbrug

I Danmark er omsætningen af adhd-medicin ifølge Statens Serum Institut steget fra omkring 1 million solgte enheder i 2004 til 16 millioner enheder i 2013. Det sker sideløbende med en stor stigning af adhd-diagnoser. Men også den illegale handel er taget til, siger Mads Uffe Pedersen, professor på Center for Rusmiddelforskning ved Aarhus Universitet.

"I de sidste 5-6 år er man for alvor begyndt at se Ritalin på de illegale markeder. Noget af det anvendes af hærdede stofmisbrugere, både unge og ældre. Men hvor stor en del der bliver brugt som præstationsfremmer for eksempel af unge under uddannelse, ved vi ikke noget om", siger han.

Mads Uffe Pedersen mener ikke, at det er en farbar vej at se eksempelvis Ritalin som et hjælpemiddel til raske mennesker.

"Det kan godt være, de unge kan se pragmatisk på det, men jeg kan ikke. Ritalin er jo et amfetamin-præparat, der godt nok er svagere, men virker på samme måde, hvis man tager nok af det. Så jeg mener, det vil være en glidebane", siger han. <<

DOPINGMIDLER TIL HJERNEN

En amerikansk undersøgelse af "study drugs" fra marts 2015 kom frem til, at 17 procent af de studerende på amerikanske colleges har brugt adhd-medicin illegitimt – dvs. at de ikke har haft recept, eller at de bruger mere, end de har recept på.

I Danmark er det især mærket Ritalin, der refereres til som adhd-medicin, mens mærker som Dexedrine og Adderall, der ikke er tilladt herhjemme, er meget brugt i udlandet – også som studie-stoffer. Stofferne har det til fælles, at de er centralnerve-stimulerende og blandt andet udløser signalstoffet dopamin, som giver en lykkefølelse.

En helt anden type medicin, der ofte bruges i forbindelse med studier – først og fremmest ved eksamener – er betablokkere. Her er ikke tale om stimulanter, men om et middel, der nedsætter hjerterytmen, og som lægerne ofte ordinerer mod eksamensangst og stress.

En ikke-videnskabelig spørgeundersøgelse foretaget af det videnskabelige tidsskrift "Nature" blandt egne læsere – hvoraf mange er forskere – viste, at én ud af fem tog en form for doping for at øge koncentrationen eller styrke hukommelsen. Mest brugt var Ritalin, herefter kom Modafinil, og på tredjepladsen kom betablokkere og Adderall side om side.

Kloge kvinder mangler mænd

Der er for få attraktive mænd til den voksende gruppe af højtuddannede kvinder, og det bliver værre. Sædbankerne får kronede dage, forudser én forsker, mens en anden siger, at de veluddannede kvinder må tage til takke med andre mandetyper som hipsterhåndværkere.

“**Hede blikke** over operationsbordet, stjalne kys på hospitalsgangene ...”.

Skal man tro lægeromanforlaget Harlekin, går kvinders længsler efter stærke, flotte mænd med lange uddannelser aldrig af mode. I hvert fald er den klassiske fortælling om romantiske relationer mellem læger og sygeplejersker i sundhedssektoren efterspurgt som aldrig før.

Men drømmen og håbet om manden i den hvide lægekittel bliver sværere og sværere at opnå. Sundhedsstyrelsen regner med, at 2019 bliver året, hvor antallet af kvindelige læger overgår antallet af mandlige, og op imod 70 pct. af de studerende på lægestudiet er i dag kvinder.

Udviklingen på medicinstudiet er ikke enestående. 9.000 flere kvinder end mænd er i dag i gang med en lang videregående uddannelse svarende til

knap 60 pct. af samtlige universitetsstuderende.

Og bag kvindernes succes i uddannelsessystemet lurer et tikkende biologisk problem, i hvert fald hvis man følger evolutionsteoriens antagelser om såkaldt trade-off. Mens mænd ifølge teorien primært går efter yngre og velproportionerede kvinder, går kvinder efter mænd med høj status. Det siger Jes Søb Pedersen, lektor i biologi og evolutionsforsker ved Københavns Universitet. Og efterhånden som kvinder løber fra mændene i uddannelsesniveau, må de i stigende grad indstille sig på at konkurrere om de samme mænd.

“Evolutionært set betyder det, at kvinderne simpelthen løber tør for mænd, fordi de mænd, der er attraktive for dem, allerede er taget af nogle andre. Det er et problem, som især karrierekvinder står med”, siger Jes Søb Pedersen.

Mor uden far

Kvinder, der taber kampen, har imidlertid andre muligheder. Fra 1997 til 2007 var det ulovligt for såvel lesbiske som enlige at modtage behandling for barnløshed af danske læger, men i dag opnår et stigende antal enlige kvinder at blive mødre ved hjælp af donorsæd. Karin Erb, biolog på Odense Universitetshospitals fertilitetsklinik, har som den første opgjort præcis hvor mange.

Tallene viser, at mellem 10 og 13 pct. af samtlige behandlinger er udført på enlige kvinder og vel at mærke ikke lesbiske kvinder. Det svarer til omkring 430 børn.

“Mange af mødrene er veluddannede, og det er også en tendens, vi ser her på klinikken”, siger Karin Erb.

Da behandlingen blev forbudt i 1997, handlede diskussionen ellers ude-

lukkende om lesbiske. SF's Margrete Auken – der var med til at indføre forbuddet – pointerede under en folketingsdebat, at lesbiske muligvis ikke var de eneste, der kunne have brug for behandling:

“Det kan jo også godt være, at det skyldes, at man bare er ufattelig grim og ikke kan score en mand”, sagde Auken ifølge referatet i Folketingstidende.

Tættere på abesamfundet

Ifølge sædbanken Cryos er der danske sæddonorer, der er biologiske fædre til over 100 børn. Heldigvis er disse børn spredt ud over hele verden, og i Danmark kan en donor i dag højst være ophav til børn i 12 familier. Prisen på en portion Cryos-sæd varierer mellem 560 og 4.300 kr. afhængig af donorens type og profil. Den dyreste sæd er ikke anonym og inkluderer 8-10 sider med

personlige oplysninger om donorens baggrund, uddannelse, familiemæssige forhold og interesser med mere.

At flere og flere mænd ikke er attraktive for flere og flere veluddannede kvinder, forstærker ifølge Jes Sø Pedersen også en anden tendens. For mens nogle kvinder vælger sæddonation som sidste udvej – typisk når de er 37-39 år – får andre kvinder i løbet af deres reproduktive år adgang

>>

“Ligesom der er en fantasi om, at håndværkermanden er ekstra grundig i sengen, mere udholdende eller mere dyrisk og i kontakt med sin krop, kan den alternative mand måske give den veluddannede kvinde en dybere seksuel tilfredsstillelse”.

>>

til mænd, der kan sammenlignes med alfa- og betahanner blandt aber. Disse mænd øverst i rangordenen får flere og flere børn, mens mere end hver fjerde af de lavest uddannede mænd er barnløse når de runder 50 år.

“Højtuddannede mænd med penge eller prestigefulde stillinger får mange børn og gerne med flere kvinder, mens de lavest uddannede bliver taberne. Du kan sammenligne det med et abesamfund, hvor de stærkeste hanner har adgang til hunnerne. Denne tendens vil blive forstærket, i kraft af at kvinder uddanner sig mere end mænd”, siger Jes Søe Pedersen.

Ny mand konkurrerer på sex og nærvær

En analyse fra tænketanken Kraka fra 2014 nuancerer dog billedet. Ifølge analysen havde 29 pct. af alle kvinder med en universitetsuddannelse i 1987 udsigt til at gifte sig nedad, et tal, der var vokset til 45 pct. i 2012. Og mens chancen for, at en mand med en mellemlang uddannelse i 1987 giftede sig opad, var beskedne 4 pct., var tallet i 2012 steget til 19 pct.

Ifølge Christian Groes, antropolog og kønsforsker ved Roskilde Universitet, er de klassiske mønstre for pardanelse under forandring.

“Jes Søe Pedersen har ret så langt, at idealet for de fleste af de veluddannede kvinder er at finde en veluddannet

mand. Dem bliver der gradvist færre af, og derfor vil nogle højtuddannede kvinder simpelthen vælge andre typer af mænd”.

Og her er der mange muligheder, mener Christian Groes, særligt i byer som København og Aarhus.

“Der dukker nye og alternative mandeidealer op. Fx den autodidakte mand eller den selvlærte håndværker”.

Og der er vel at mærke ikke tale om den klassiske håndværkermand.

“Det er især i storbyerne, at man finder disse mænd, der foruden at kunne noget med hænderne også har indsigt i fx musik eller kultur. De har andre ressourcer at trække på end de rent boglige, fx kan de være dygtige til at lave mad. Eller måske er det hipster-snedkeren med sit fuldskæg, der er droppet ud af en uddannelse, fordi han har fundet ud af, at han hellere vil skabe unikke møbler i bæredygtige træsorter. På den måde viser han, at han er kultiveret, selvom han ikke er klassisk dannet”.

En fordel for denne mandetype er også, at han er i stand til at være nærværende på hjemmefronten, mener Christian Groes.

“Han kan konkurrere med den fortravlede akademiker i kraft af nærvær. Han kan underholde børnene, skabe en god energi og overskud. Det er en form for kapital, der også tiltaler kvinder”.

Også på det seksuelle plan kan denne mand konkurrere med den traditionelle akademikermand.

“Den samme tendens til at basere mandlighed på det kropslige ser man også på det seksuelle område. Ligesom der er en fantasi om, at håndværkermanden er ekstra grundig i sengen, mere udholdende eller mere dyrisk og i kontakt med sin krop, kan den alternative mand måske give den veluddannede kvinde en dybere seksuel tilfredsstillelse. Det kan hos nogle kvinder være en fin erstatning for den godt nok veluddannede, men ofte slatne akademiske krop”. <<

KVINDER OVERHALER MÆND I UDDANNELSESKAPLØBET

I 1990 var kvinders andel af bestanden på mellemlange og lange videregående uddannelser henholdsvis 56 og 49 pct. I 2014 var andelen vokset til henholdsvis 61 og 56 pct. Det svarer til at 30.000 flere kvinder end mænd sidste år var i gang med en mellemlang eller lang videregående uddannelse. Ifølge en aktuel fremskrivning fra Uddannelsesministeriet vil 49 pct. af alle drenge, der i 2013 gik ud af 9. klasse i 2038 have en mellemlang eller lang videregående uddannelse. Det tilsvarende tal for piger er 63 pct.

Kilde: Uddannelsesministeriet og Danmarks Statistik.

“Højtuddannede mænd med penge eller prestigefulde stillinger får mange børn og gerne med flere kvinder, mens de lavest uddannede bliver taberne”.

Jes Søe Pedersen, evolutionsforsker

DM'S FORSKNINGS- PRISER 2015

Fortjener din forskerkollega samme anerkendelse som Eugene og Anne?

DM (Dansk Magisterforening) uddeler igen i år to forskningspriser på hver 50.000 kr. Priserne er forskernes egne og en anerkendelse af grundforskning, kritisk forskning og nytænkende anvendelse af forskningsresultater.

Gå ind på dm.dk/forskningspriser senest 04/06 2015 og se, hvor nemt du indstiller en kandidat.

Prismodtagere 2014

Anne Løkke, dr.phil., professor, Københavns Universitet

Eugene Simon Polzik, ph.d., professor, Københavns Universitet

SÅDAN FORHANDLER DU DIN LØN OP

Få kan lide at bede om mere i løn, og vi ender derfor ofte med at stille for beskedne krav. Men det er dumt, for dermed både snyder du dig selv og låser forhandlingen med din chef. Her er seks gode råd til at få lønnen op.

2

1

GØD JORDEN

At gå til lønforhandling kan være svært, fordi det kan føles ubehageligt at bede sin chef om mere i løn. For at blive tryk ved situationen skal du derfor forberede lønforhandlingen grundigt, og lønforhandlingen starter ikke først, når I sætter jer ved bordet på chefens kontor. Den foregår hver eneste dag på arbejdspladsen og særligt i perioden op til lønforhandlingen, hvor det er vigtigt, at du viser dit initiativ og de resultater, som du har opnået. Rådet er kort: Vis, at du gør en forskel, og at dine kompetencer matcher virksomhedens behov.

Kilde: Elisabeth Tosti, forhandlingskonsulent i Dansk Magisterforening.

KOM MED ET AMBITIØST UDSPIL

Særligt kvinder kan blive for beskedne i deres krav. Drømmer du om at stige 3.000 kroner i løn, må du ikke begynde at tænke, at det er for grådigt, at det er ukollegialt, og at chefen alligevel ikke har penge til det. Så er du nemlig allerede i gang med at forhandle dit krav ned, hvilket kan resultere i, at du inde ved forhandlingsbordet kun beder om 1.500 kroner. Det er en misforstået opfattelse, at du gør forhandleren en tjeneste ved at gå ned i krav. Faktisk gør du det modsatte, hvis du beder om 1.500 i stedet for 3.000, for du bliver rigid at forhandle med, når du ikke er ambitiøs i dit udspil, men allerede der har nærmet dig din smertegrænse. Særligt akademikere er slemme til at bruge for meget tid på at forberede forskellige argumenter for, hvorfor de skal have mere i løn, i stedet for at spørge til, hvordan det kan lade sig gøre, og tænke i løsninger på, hvordan man kan få det, man ønsker.

Kilde: Malene Rix, ekspert i forhandlingsteknik og forfatter til bogen "Når kvinder forhandler".

3

FORSTÅ RITUALERNE

Det første ritual møder dig, allerede når du sætter dig ved bordet, og hedder udenomssnak. Forhandlingerne begynder stort set altid med en snak om vejret, sort arbejde, aktiekurser eller terrorister. Men det betyder hverken, at chefen er ved at snakke udenom, eller at det er en anledning til at slå en venskabskirkel omkring mødet. Denne småsnak kan føles uendelig lang, når man er nervøs og gerne vil have det hele overstået, men tag en dyb indånding, og vær tålmodig,

for forhandlingen er allerede i gang, og chefen er ved at se dig an. Kvinder vil gerne lave en slags dette-er-et-venligt-sindet-møde-ritual, hvor alle omkring bordet tilkendegiver, at de vil gøre deres bedste for at få et hyggeligt møde. Det er kvinder vant til. Det er det, der gør os så gode til at danne grupper og få samarbejde til at fungere. Det er en god model til mange ting, men det dur ikke i forhandling. Så lad være med det. Du skal selvfølgelig være venlig og imødekommende

under hele seancen, men du skal også være professionel.

Du er kommet for at stille et krav, og det har sit naturlige forløb, som du ikke skal afspore ved på forhånd at binde dig selv op på at bevare en god stemning resten af mødet.

Kilde: "Lønforhandling for kvinder" af Solveig Schmidt.

>>

4

SÆT DIG IND I CHEFENS HOVED

Når du sætter dig ved forhandlingsbordet, har du nogle interesser og ønsker, som måske ikke matcher din arbejdsgivers. Chefen har et budget, der skal holdes, et ønske om, at virksomheden skal generere overskud, og måske kun en lille lønpose at dele ud af. Hvis du skal have mere i løn, er det en god ide at finde ud af, hvad der er vigtigt for din chef. Det kunne være, at virksomheden når i mål med sine strategier – strategier, som måske er en vigtig del af dit arbejde. Spørgsmålet er, om chefen ved det? Ved lønforhandlingen kan det derfor være en god ide, at du fortæller, hvor vigtigt dit arbejde er i forhold til virksomhedens mål. På denne måde kan du efterlade et indtryk af, at du og virksomheden har fælles interesser, hvilket er et godt udgangspunkt for at få en lønforhøjelse.

Kilde: Elisabeth Tosti, forhandlingskonsulent i Dansk Magisterforening.

5

DET STARTER MED ET NEJ

Enhver god lønforhandling starter med et nej. Det kan lyde underligt, men forestil dig, at du beder om 2.000 kroner i lønforhøjelse, som din arbejdsgiver siger ja til med det samme. Når du et øjeblik efter står ude på gangen, vil det føles, som om forhandlingen var for nem, og at du sagtens kunne have bedt om mere. De 2.000 kroner ekstra vil snarere føles som en afspisning end som en belønning.

Vær derfor forberedt på et nej, for så ved du, at du har været ambitiøs nok i dit krav. Forhandlingen stopper nemlig ikke ved forhandlerens første nej. Det er tværtimod der, processen starter. Det er vigtigt, at du ikke tager det første nej personligt, for det er ikke en afvisning, men spillets udgangspunkt, hvorfra I går i gang med forhandlingerne om, hvordan I kan gøre nej'et til et ja.

Kilde: Malene Rix, ekspert i forhandlingsteknik og forfatter til bogen "Når kvinder forhandler".

6

HVIS DET SLUTTER MED ET NEJ

– er det stadig ikke slut. Løn er ikke det eneste, man forhandler om ved en lønforhandling. Måske kan du få en bedre pension, mere ferie, komme på efteruddannelse eller opnå andre goder, der ligger ud over den direkte løn. Hav også forberedt, hvad du ønsker dig her, hvis arbejdsgiveren bliver ved med at sige, at der ikke er flere penge i lønpuljen. Er chefen urokelig og ude af stand til at give noget som helst, er der to ting, du skal være opmærksom på at undgå. For det første er det ikke nogen god ide at komme med trusler – medmindre du er fuldstændig parat til at tage konsekvenserne af dem. For det andet kan det være en rigtig god ide at aftale, at I sætter jer ned og genforhandler om tre måneder. Indtil da gælder det om at gøde jorden hver dag.

Kilde: Elisabeth Tosti, forhandlingskonsulent i Dansk Magisterforening.

“At erindre er ikke det samme som at huske”.

SAMFUND

Det demente samfund
– Historieløshed i nutidskulturen

Michael Böss

Kristeligt Dagblads Forlag, 2014, 222 sider, 249,95 kr.

Med en ideologiseret “nødvendighedens politik” er magthaverne langsomt, men sikkert ved at udhule vores historiske bevidsthed. Tilbage står et dement samfund uden rødder og retning. Med bogen hudfletter forfatteren vores nutidsfikserede samfund og påviser ansatser, bevæggrunde og årsager til den omsiggribende historiefornægtelse i hverdagens Danmark. Et reflekteret forsvar for historisk dannelse, uden hvilken vi let bliver ofre for nyttepolitisk argumentation og kortsigtede løsninger.

KULTUR

familien

Peter C. Kjergaard

Aarhus Universitetsforlag, 2015, 60 sider, 39,95 kr.

Han er en del af din familie. Ikke på den kedelige, kerneagtige måde med fredagsslik og “Far til fire”. Men som medlem af menneskeheds store familie. Alle os moderne mennesker er nemlig efterkommere af få tusinde fjerne slægtninge, der en gang forlod Afrika og erobrede verden. Indimellem stødte de ind i en neander-taler eller en anden nu uddøde menneskeart og overtog et par nyttige gener. “familien” som lydfil kan streames på www.storytel.dk. “familien” er en del af serien “Tænkepauser – viden til hverdagen”.

LITTERATUR

Din lille darling

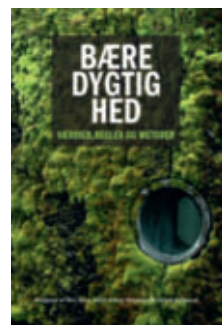
Cindy Lynn Brown

Forlaget Spring, 2014, 145 sider, 248 kr.

I denne digtsamling undersøger forfatteren, hvad begrebet kultur består af – hvordan sproget afspejler en særlig kulturel opfattelse af verden. Hun skriver om kulturelle fænomener som mad, film, omgangsformer og arbejde, og hun sammen-

ligner forskellige kulturer. Det sker i nogle tekster ud fra en personlig vinkel, gennem erindringstekster fra en baggrund som dansk-amerikaner midlertidigt bosat 3 år i Frankrig, nu bosat i Odense. Det er dermed forfatterens hidtil mest personlige bog. Samtidig er der stadig plads til de samfundskritiske og mere udadvendte tekster med emner som Utøya og Facebook.

MILJØ

Bæredygtighed – Værdier, regler og metoder

Finn Arler, Mette Alberg

Mosgaard og Henrik Riisgaard (red.)

Aarhus Universitetsforlag, 2015, 533 sider, 499,95 kr.

Øget drivhuseffekt, tab af biodiversitet, befolkningstilvækst og massive forbrugstigninger kombineret med frygt for mangel på føde og ressourcer. Menneskeheden står over for væsentlige globale udfordringer, og

spørgsmålet er, hvordan vi bedst sikrer generationernes levevilkår. Bogen giver et samlet videnskabeligt overblik over begrebet. I artikler om alt fra eco-design og virksomhedsansvar til landskabskvalitet og energipolitik ridser 20 forfattere debattens historiske baggrund op og introducerer til centrale værdier og principper.

SPROG

Dit barns sprog

Helle Iben Bylander og Trine

Kjær Krogh

Dansk Psykologisk Forlag, 2014, 192 sider, 249 kr.

Sproget kommer ikke af sig selv! Med denne bog får du en praktisk guide om, hvad du kan gøre for at støtte dit barn i at udvikle sprog og gode forudsætninger for læsning og skrivning. Har du nogensinde spekuleret på, hvad koblingen er mellem sprog og intelligens – og om det fx styrker dit barns læring at se fjernsyn? Forældre er de mest betydningsfulde mennesker i børns liv, og det gælder også i forhold til den sproglige udvikling. De seneste års forskning viser, at der er en tæt sammenhæng mellem børns meget tidlige sproglige udvikling og deres udvikling af ordforråd

og tilegnelse af læsning og skrivning i skolen.

HISTORIE

Kiropraktikkens historie i Danmark

Per Jørgensen

Syddansk Universitetsforlag, 2014, 399 sider, 280 kr.

Den første danske kiropraktor etablerede sig under stor opmærksomhed og med øgenavnet “prygledoktor” i København i 1920. Uddannelsen havde han fået i USA – som det skulle blive tilfældet for det store flertal af danske kiropraktorer i det 20. århundrede. Denne bog følger først kiropraktikkens vej til Danmark og undersøger dens udvikling fra de få kiropraktorer, der regelmæssigt blev beskyldt for kvaksalveri, til vore dages moderne sundhedsprofession med ca. 700 autoriserede kiropraktorer, uddannelse på Syddansk Universitet og internationalt anerkendt forskning i ryggen.

EKSPLOSION:

Mandlige magistre firedobler barsel

Mens den danske regering som det eneste land i Norden har droppet planerne om at øremærke barsel til mænd, har mandlige magistre firedoblet dagene på barsel på bare seks år.

Danske akademikere kan godt gå mere på barsel uden regeringens hjælp. Medlemmer af Dansk Magisterforening går nemlig langt mere på barsel, på trods af, at regeringen ikke har gennemført de lovede forbedringer.

Mens mandlige magistre i gennemsnit var på barsel i 18 dage i 2007 per barn, var tallet næsten firedoblet til 67 dage i 2012. Det viser et særtræk på mandlige medlemmer af Dansk Magisterforening (DM) fra Danmarks Statistik. Udviklingen glæder DM's formand, Ingrid Stage.

“At fædre får ret til at tage mere barsel, er en mærkesag, som vi har kæmpet for både politisk og i forhandlinger om overenskomster. Det har også været en personlig mærkesag for mig. Så denne udvikling er jeg både glad for og stolt af”, siger Ingrid Stage.

Lands gennemsnittet for danske mænd i 2013 var på cirka 31 dage per barn, så mandlige magistre går i gennemsnit mere end dobbelt så lang tid på barsel. Det er nu ikke så overraskende, forklarer professor i økonomi på Aarhus Universitet Nina Smith, som også var formand for regeringens barselsudvalg.

“Der er forholdsvis mange magistre – også mænd – ansat i den offentlige sektor, hvor der er en længere periode med fuld løn under barsel. De har bedre økonomiske vilkår – og måske en større forståelse for at gøre det – for at tage længere barsel”, siger Nina Smith.

Politisk prioritering

12 ugers øremærkning til faren eller partneren er en del af DM's politiske arbejdsprogram. Det var ligeledes en del af regeringsgrundlaget i 2011. Danske mænd er stadig mindst tid på barsel blandt samtlige mænd i de nordiske lande. Derfor lovede den danske regering at øremærke tre måneders barsel til danske fædre for at vende udviklingen. Et løfte, der blev droppet i efteråret 2013 lige før barselsudvalgets endelige rapport.

“Regeringspartierne var nok ikke enige. Socialdemokraterne ville eller turde ikke tage dette skridt. Konkret ved jeg, at finansminister Corydon var imod”, siger Ingrid Stage, som sad med i barselsudvalget for Akademikerne.

Kompensationen under barsel er typisk bedst i det offentlige. Da det er over halvdelen af alle kvinder, men

bare knap 20 procent af alle mænd, som er ansat i det offentlige, er det derfor typisk kvinderne, som tager barslen.

Finanssektoren er den del af det private erhvervsliv, som kommer tættest på det offentlige, når det gælder barsel. Her har man siden 1990'erne fået fuld kompensation i en længere periode under barsel, og også her ser man, at andelen af mænd på barsel er større.

Det bliver dog svært for andre sektorer at opnå lignende vilkår via overenskomsten efter finanskrisen, vurderer Nina Smith. Det er fx ikke sikkert, at den finansielle sektor i dag ville have kunnet opnå de samme barselsvilkår, som den har opnået via forhandlingsvejen i overflodsårene.

Nina Smith forklarer, at det er en politisk prioritering – ikke en økonomisk – når Danmark efterhånden skiller sig ud i Europa ved ikke at have øremærket barsel til fædre.

“Af økonomiske årsager ville det være umådeligt hensigtsmæssigt at undgå, at barslen falder så tungt på kvinderne som i dag. Vi får slet ikke de enorme ressourcer, der er investeret i kvindernes uddannelse, i spil”, siger Nina Smith. <<

“Af økonomiske årsager ville det være umådeligt hensigtsmæssigt at undgå, at barslen falder så tungt på kvinderne som i dag”.

DM · Dansk Magisterforening

Konference for administratører i kommuner, regioner og stat

Lyntog til indflydelse på din arbejdsplads' strategier og forandringsprocesser.

Kom til konference og få forståelse for de strategiske processer i stat, region og kommune, dit råderum for indflydelse og dine muligheder for karriere- og kompetenceudvikling i relation til organisationens udviklingsambitioner. Få viden og inspiration, bliv opdateret på de nyeste tanker om strategiarbejde i det offentlige og netværk med konsulenter, praktikere og andre DM-fæller.

Program

9.00-9.30 Morgenbrød og netværk

9.30-9.45 Velkomst

9.45-10.45 Strategi og forandringer i organisationens hverdag
Lektor Sverri Hammer, CBS & DTU, partner i ledelsesrådgivningsfirmaet Hammer & Glahn

10.45-11.00 Pause

11.00-12.00 Strategi i hverdagen – et eksempel fra praksis
Chefkonsulent, Sofie K. Lorentzen, DTU og administrationschef Steen Heilmann, Ankestyrelsen

12.00-13.00 Frokostbuffet og netværk

13.00-14.30 Parallelsessioner

A: Fra strategi til handling
Chefkonsulent Sofie Katrine Lorentzen

B: DU skal til at elske målstyring!

Strategi-, organisations- og ledelseskonsulent Søren Barlebo Rasmussen

C: What's in it for me? MUS, strategi og karriereudvikling

Udviklingskonsulent Lis Kræmmer

D: Giver det mening?

Lektor Sverri Hammer

14.30-15.00 Kaffe, kage – og netværk

15.00-15.50 Strategisk fokus og eksekvering giver tilfredshed for dig!

Konsulent Søren Barlebo Rasmussen

15.50-16.00 Afrunding og tak for i dag

Tid og sted: 14. september klokken 9-16
DM, Peter Bangs Vej 30, Frederiksberg

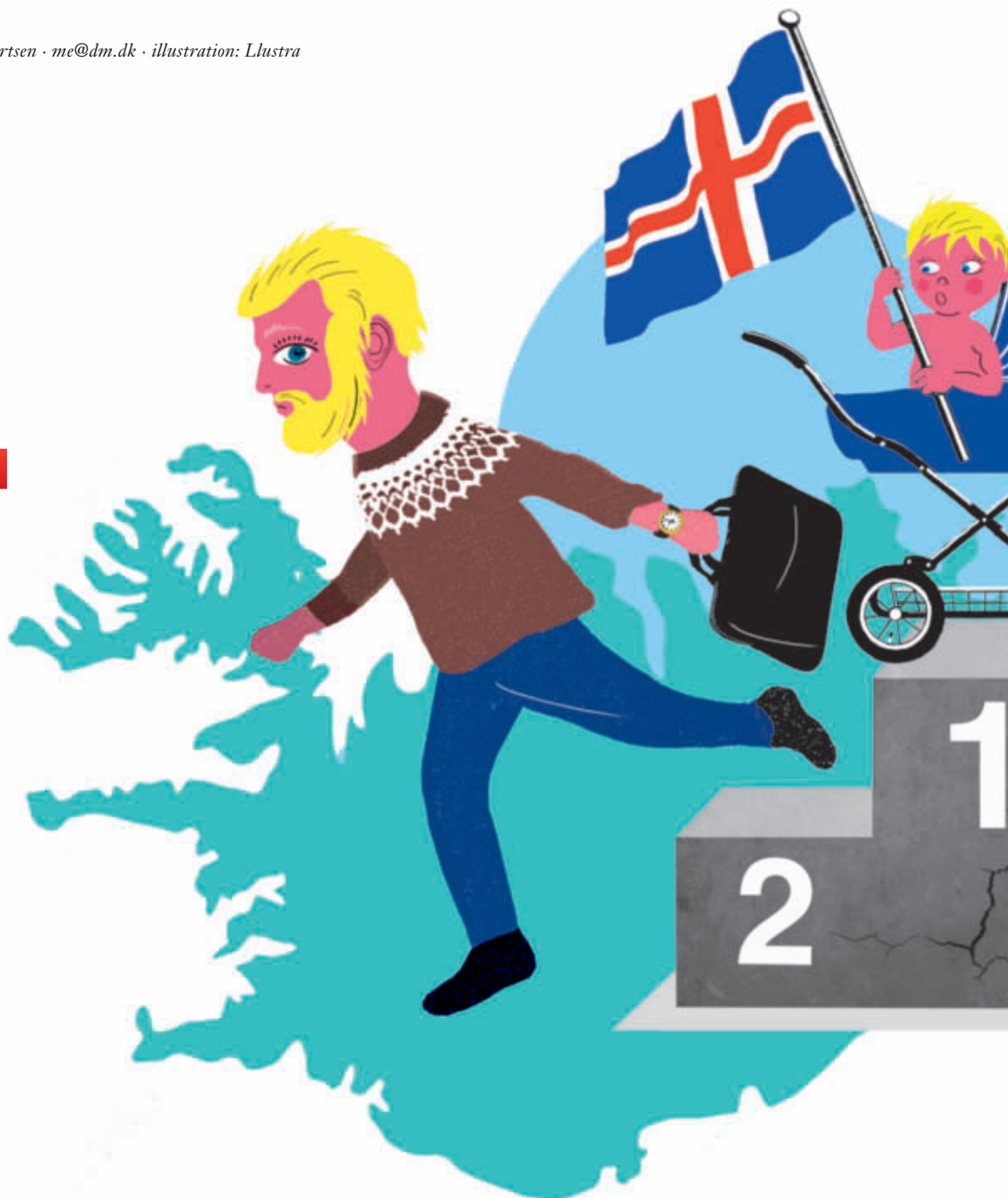
Læs mere og tilmeld dig senest 8. september på dm.dk/kalender

Alle er velkomne. Medlemmer af DM Offentlig har fortrinsret til at deltage.
Alle DM-medlemmer kan deltage gratis. Pris for andre er 1250,-.

dm.dk/dmoffentlig

ISLANDSK BARSEL

- 3 måneder til moren, 3 måneder til faren og 3 måneder til deling. I alt 9 måneder.
- Både mor og far har ret til at dele hele perioden sammen og kan således være på barsel i alt 4,5 måneder samtidig med fuld kompensation til begge forældre. Barslen kan også fordeles ud over maksimalt 18 måneder, dog inden for samme kompensation.

TRODS KOLLAPS:

Island bedst til barsel for mænd

Tre måneders øremærket barsel til far har gjort Island til et af de mest ligestillede lande i verden. Men det økonomiske kollaps har presset regeringen til at sænke ydelsen. Og det har fået mænd til at tage mindre barsel, selv om Island stadig er milevidt foran Danmark.

Island synes altid at vække international opsigt. Ikke bare pga. sorte lavamarker, gejsere, varme kilder og verdens efter sigende ældste parlament. Island er også et land, som feminister fra hele verden kigger mod for inspiration. Det skyldes ikke mindst reglerne om barsel.

På Island er forældrene gennem loven sikret ens rettigheder til at holde barsel. Islandske fædre har således tre måneders øremærket barsel – det samme som mødrene. Danske fædre har til sammenligning bare to ugers øremærket barsel, mens danske mødre har 18 ugers øremærket barsel. Og mens knap 80 procent af de islandske fædre i 2013 gik på barsel i snit 85 dage, gjorde kun 10 procent af de danske fædre

det samme i 30 dage i snit.

Det viser tal fra Nordisk Socialstatistisk Komite under Nordisk Ministerråd og fra den islandske barselsfond.

“De danske mænd har de dårligste barselsvilkår i Norden, og de tager også den korteste barselsorlov, mens Islands mænd ligger højest, når det gælder orlov”, siger professor på Aalborg Universitet Anette Borchorst, som i en årrække har forsket og skrevet om udviklingen inden for barsels- og forældreorlov.

“Jeg regner ikke engang danske fædres ret til to ugers barsel for øremærket, for de to uger holdes jo sammen med moren. Så Danmark har idag, som det eneste nordiske land, ingen øremærket barsel til fædre. Det havde vi ellers fra 1998 til 2002, og i den periode tredobledes antallet af danske mænd på barsel”, siger Anette Borchorst.

Megakrise

Lovgivningen og den økonomiske kompensation er afgørende for, hvordan forældrene deler barslen imellem sig. Det har man set i praksis i Danmark, hvor de beskedne barselsforhold sikrer danske mænd en bundplacering blandt de nordiske lande, når man opgør antal dage på fædreorlov.

At disse rammer har stor indflydelse, ser man nu også på Island. Her er den verdensførende ligestilling nemlig kommet i fare. Den

finansielle krise i 2008, som var særdeles hård på Island i årene 2009 til 2012, har tvunget øens politikere til at justere drastisk på den økonomiske kompensation under barsel.

De forringede barselsvilkår har tydeligvis tvunget de islandske fædre væk fra barselsorloven. Mens over 90 procent islandske fædre gik på barsel i 2008 før krisen, viser de seneste foreløbige tal for 2014, at kun 70 procent gjorde det sidste år. Samtidig er antallet af afholdte fædreorlovsdage faldet fra gennemsnitligt 103 anvendte barselsdage på højdepunktet i 2008 til 74 dage i 2014.

Islandske fædre på barsel er dermed på det laveste niveau i 15 år – siden en opsigtsvækkende lovændring i 2000 sikrede øremærket barsel på tre måneder til henholdsvis mor og far og desuden tre måneder til deling.

At den berømmede islandske ligestilling går markant tilbage, er vulkanøens politikere helt klar over, forklarer Ingólfur Gíslason, som forsker i fædreorlov og er professor i sociologi på Islands Universitet.

“Den ligestilling, vi har opnået, er i fare. Dette er ikke en kontroversiel påstand. Islands regering har faktisk nedsat en kommission, som skal komme med bud på, hvordan man kan hæve lønloftet igen og forlænge den samlede barsel fra ni måneder til formentlig 12 måneder”, siger Ingólfur Gíslason.

“De danske mænd har de dårligste barselsvilkår i Norden, og de tager også den korteste barselsorlov, mens Islands mænd ligger højest, når det gælder orlov”.

Anette Borchorst, professor på Aalborg Universitet

KRISEN I ISLAND EFTERÅRET 2008:

- Tre af landets store banker kollapsede og blev overtaget af Islands regering.
- Den nationale valuta, kronur, faldt dramatisk i værdi.
- Arbejdsløsheden steg fra at være stort set ikkeeksisterende til omkring 10 procent ved krisens peak i 2009.
- Især småbørnsfamilier, som netop havde købt deres første hjem, er hårdt ramt af krisen.

» **Mister penge**

På Island kan man få barselsydelse op til et vist niveau af lønnen. Hvor der i 2000 ikke var noget loft overhovedet, er loftet særligt mellem 2009 og 2012 blevet sat ned flere gange. Siden 2013 har loftet i Island været 80 procent af lønnen op til maksimalt 18.500 danske kroner om måneden. Det loft rammer cirka halvdelen af alle fædre og hver femte mor.

Niveauet er sat så lavt, at islandske mænd for alvor er begyndt at forkorte deres fædreorlov eller slet ikke tage den.

“I de første år efter lovændringen tog 90 procent af fædrene deres tre måneders barselsorlov og ofte endnu mere. Efter at loftet er sat ned, mister mange familier for mange penge, hvis fædrene tager deres fulde barselsorlov”, siger direktør for Islands Center for Ligestilling Kristín Ástgeirsdóttir.

Også hun påpeger, at ligestillingen på Island er gået tilbage.

“Loftet er siden blevet løftet en gang, men loftet er stadig alt for lavt. De fleste kvinder tager nu seks måneders barsel, så som situationen er nu for mange familier, er en del af forældreorloven tabt”, siger Kristín Ástgeirsdóttir.

Politisk enighed

Den islandske lov fra 2000, der sikrede de sidenhen be-

rømmede barselsforhold, blev enstemmigt vedtaget i det islandske Alting af politikere på begge fløje. Loven blev fremlagt af en centrum-højre-ledet regering.

Lovændringen betød, at barselsydelsen i Island steg fra en lav, flad ydelse til en økonomisk kompensation på 80 procent af lønnen uden loft.

På Island er det Barselsfond, som står for at udbetale barselsydelse til de islandske forældre. 2000-loven satte den islandske fond og regeringen under stort økonomisk pres, forklarer direktør i Barselsfonden Leo Thorleifsson.

“De første år var indbetalingen til fonden simpelt hen ikke nok til at finansiere barslen. De første år havde vi intet lønloft. Så i årene op til 2005 var udgifterne for høje. I 2004 havde fonden et minus på knap 2 mia. kroner. Så først efter indførelsen af loftet, er vi kommet i plus”, siger Leo Thorleifsson.

Ved det foreløbige højdepunkt havde barselsfonden udgifter til barsel på 11 mia. islandske kroner alene i 2009. I 2014 var udgifterne til barsel 9 mia. kroner. Men hvis loftet endnu en gang skal løftes, samtidig med at barselsperioden også bliver udvidet, så skal der findes ekstra penge.

Politisk enighed

Der var på Island politisk enighed fra højre til venstre om, at barslen før lovændringen i 2000 var for kort, og den økonomiske kompensation for lav. Men der er også konsensus om, at kompensationen er blevet for lav, så fædrene for ofte melder fra.

“Reguleringen har fået en enorm betydning. Vi kan se i statistikken, at færre fædre nu tager orlov, og de fædre, som går på barsel, samlet set tager færre dages orlov”, siger Ingólfur Gislason og pointerer, at det igen er blevet mødrene, som især bliver hjemme under barslen.

Kristín Ástgeirsdóttir forklarer, at den islandske regering, der trådte tilbage i 2013, havde besluttet ikke alene at løfte loftet igen. Forældreorloven skulle også forlænges op til 12 måneder efter modellen 5-5-2 måneders barsel. Men den nuværende regering aflyste denne plan.

Nu er både fagforeninger og arbejdsgivere enige om, at orlovsordningen igen skal styrkes. De afventer et udspil fra regeringens barselskommission.

“Det var det oprindelige formål med et 3-3-3-system. Desuden ville man styrke forholdet mellem fædre og deres børn. Det første skridt er at løfte loftet igen”, siger Kristín Ástgeirsdóttir. <<

BARSEL I NORDEN

- Sverige 70 uger, 8 uger til far, 8 uger til mor.
- Norge 57 uger, 10 uger til mor, 10 uger til far.
- Island 9 måneder, 3 måneder til mor, 3 måneder til far.
- Finland 53 uger, 18 uger til mor, 9 uger til far.
- Danmark 52 uger, 18 uger til mor, 2 uger til far.

Kilde: Nordisk Socialstatistisk Komite 2012/2013 og rundspørge til eksperter i hvert land

“I de første år efter lovændringen tog 90 procent af fædrene deres tre måneders barselsorlov og ofte endnu mere. Efter at loftet er sat ned, mister mange familier for mange penge, hvis fædrene tager deres fulde barselsorlov”.

Kristín Ástgeirsdóttir, direktør for Islands Center for Ligestilling

4 skarpe til ministeren

4 skarpe til Islands social- og boligminister med ansvar for ligestilling Eygló Harðardóttir fra det borgerligt liberale Fremskridtspartiet.

“Vi har ændret kønsrollerne og samfundet”

① I 2014 gik ca. 70 procent af fædrene på barsel i 74 dage mod 90 procent i 103 dage i 2008. Hvorfor afholder islandske mænd nu meget mindre barsel?
“Det er rigtigt, at det er et problem. Antallet af fædre, der tager barselsorlov, er gået ned siden det økonomiske kollaps og der er færre fødsler. Vi ser også, at det er mere sandsynligt, at fædre med høje indtægter går på barsel end fædre med lave indtægter. Grupper med lavere indtægter er mindre sikre på at beholde deres job”.

② Går det ud over ligestillingen, som Island ellers er verdenskendt for at prioritere så højt?
“Der er grund til bekymring, og vi skal forbedre ordningen igen. Jeg har nedsat en ny arbejdsgruppe om barsel. Da loven blev vedtaget i 2000, var den revolutionerende, og det er den også i dag. Undersøgelser viser, at loven har ført til, at forældre i større grad end før samarbejder om deres børns omsorg. Dette har de facto ændret tidligere forståelse af kønsroller og forældres adfærd og, som følge af det, samfundet i sin helhed”.

③ Islands forrige regering havde besluttet at løfte loftet for udbetaling af barselsdagpenge og desuden at udvide barselsperioden. Hvorfor aflyste I?

“I december 2014 nedsatte jeg en arbejdsgruppe. Den skal vurdere, hvordan man kan styrke barselssystemet”.

④ Magisterbladet har talt med et højtuddannet par, som foreslår, at loftet øges mærkbart igen, og at barselsperioden udvides til 12 måneder. Hvad er regeringens svar?

“Vi lægger stor vægt på at opnå de ændringer, som kan føre til forandringer mod et mere familievenligt samfund. Det koster. Men nedgang i fødselstallet med efterfølgende forhøjet gennemsnitsalder i befolkningen er også dyrt. Det koster også, at forældrene bliver nødt til at vælge mellem deltagelse i arbejdslivet eller at få et barn. Nu venter vi på arbejdsgruppens forslag”.

Jeg føler ikke den samme tilknytning til de yngre

Kjartan Freyr Jónsson tog barsel med den ældste datter, Karen, da ydelsen var høj. Men krisen slog hårdt, og ydelsen faldt drastisk, så de to yngste døtre har ikke haft glæde af en far på fuld tid.

I en fireværelses lejlighed i Reykjavik bor Kjartan Freyr Jónsson og Íris Stefánsdóttir med døtrene Karen Júlía på 7 år, Hugrún Inga på 5 og Þórey Vala på 3 måneder.

Kjartan og Iris er begge bachelorer i økonomi fra Bifröst universitet i Borgarfjörður lidt uden for Reykjavik. Kjartan arbejder i den finansielle sektor, mens Iris er webmaster for et rejseselskab.

Den islandske familie er blevet ramt direkte af de forringede barselsvilkår på Island. For mens Kjartan var på barsel med familiens ældste datter i tre måneder, har han ikke været på barsel med de to yngste i mere end sammenlagt et par uger. Og han kommer det formentlig heller ikke.

Han ville i dag gå omkring 50 procent ned i indkomst, hvis han gik på barsel.

“Vi havde råd til, at jeg gik på barsel med vores første pige. Der var jeg først en måned på barsel, og lige efter crashet i 2008 passede det, at jeg tog yderligere to måneder. Men der er kommet en enorm forskel mellem min løn og barselsdagpengene. Så fædreorlov er ikke en mulighed for os, for vi har ikke råd til, at jeg går på barsel”, siger Kjartan Freyr Jónsson.

Íris tager ni måneder

I familien tager Íris derfor al den barsel, hun har mulighed for. Det er seks måneder, som kan deles ud på flere. Hun har derfor været på barsel i ni måneder med begge af de ældste døtre og planlægger at tage ni måneder med den yngste også, fortæller hun.

“Det betyder, at jeg skal dele min portion barselsdagpenge ud på flere måneder.

Det rammer os naurligvis, men afstanden mellem min løn og barselsdagpengene er mindre end for Kjartan”, siger Íris Stefánsdóttir.

Kjartan og Iris forklarer, at der er klare eftervirkninger af, at loftet er blevet sat ned.

“Det rammer alle familier i midten. Medmindre du har en lavindkomst, eller du er meget rig og har råd til ikke at arbejde i en periode, er barsel ikke en mulighed – i det mindste for den ene part i familien, fordi man går alt for meget ned i indkomst per måned, medmindre man har sparet meget op”, siger Kjartan Freyr Jónsson.

For familien er det et simpelt spørgsmål om, hvem der tjener flest penge.

“I vores og de fleste andre tilfælde tjener moren ikke lige så meget som faren. Nu har vi officielt besluttet, at vi har fået vores sidste barn. Så når jeg vender tilbage til arbejde, vil jeg kigge efter bedre betalt arbejde”, siger Íris Stefánsdóttir.

Mindre tilknytning

Íris fortæller, at der er mange islandske kvinder, der tager ni måneders barsel, som hun gør det.

“Det handler om lønforskel, men det er også fordi kvinder anbefales at give bryst i ni måneder. Og så er der lange ventelister til børnehaver, hvor børn typisk starter tidligst i 2-årsalderen. Derfor tvinges man til at trække barslen ud”, siger Iris.

Kjartan er ked af, at han ikke kan være lige så meget på barsel, som han var det med den førstefødte.

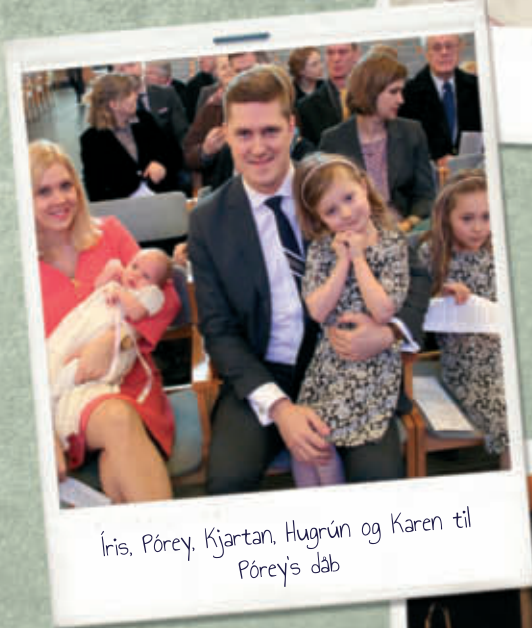
“Jeg føler ikke den samme tilknytning til de yngre, som jeg gjorde til vores ældste. Jeg ville virkelig gerne have tid alene med min lille pige. Men det er ikke en mulighed, og det er rigtig skidt”, siger Kjartan.

Han har fuld forståelse for, at loftet med krisen i Island er blevet sat ned. Men loftet er blevet for lavt.

“Barselsforholdene på Island i dag er da bestemt bedre end i for eksempel USA. Men det er lidt trist, at det islandske barselsystem betragtes som det bedste i verden, for det nedsatte loft betyder, at det ikke fungerer for mange”, siger Kjartan Freyr Jónsson. <<

“Det er lidt trist, at det islandske barselsystem betragtes som det bedste i verden, for det nedsatte loft betyder, at det ikke fungerer for mange”.

Kjartan Freyr Jónsson

Kjartan and Pórey
i sommerhus

Kjartan og Iris til fest hos et
vennepar sidste sommer

Karen, Kjartan og Hugrún laver
honningkager til jul

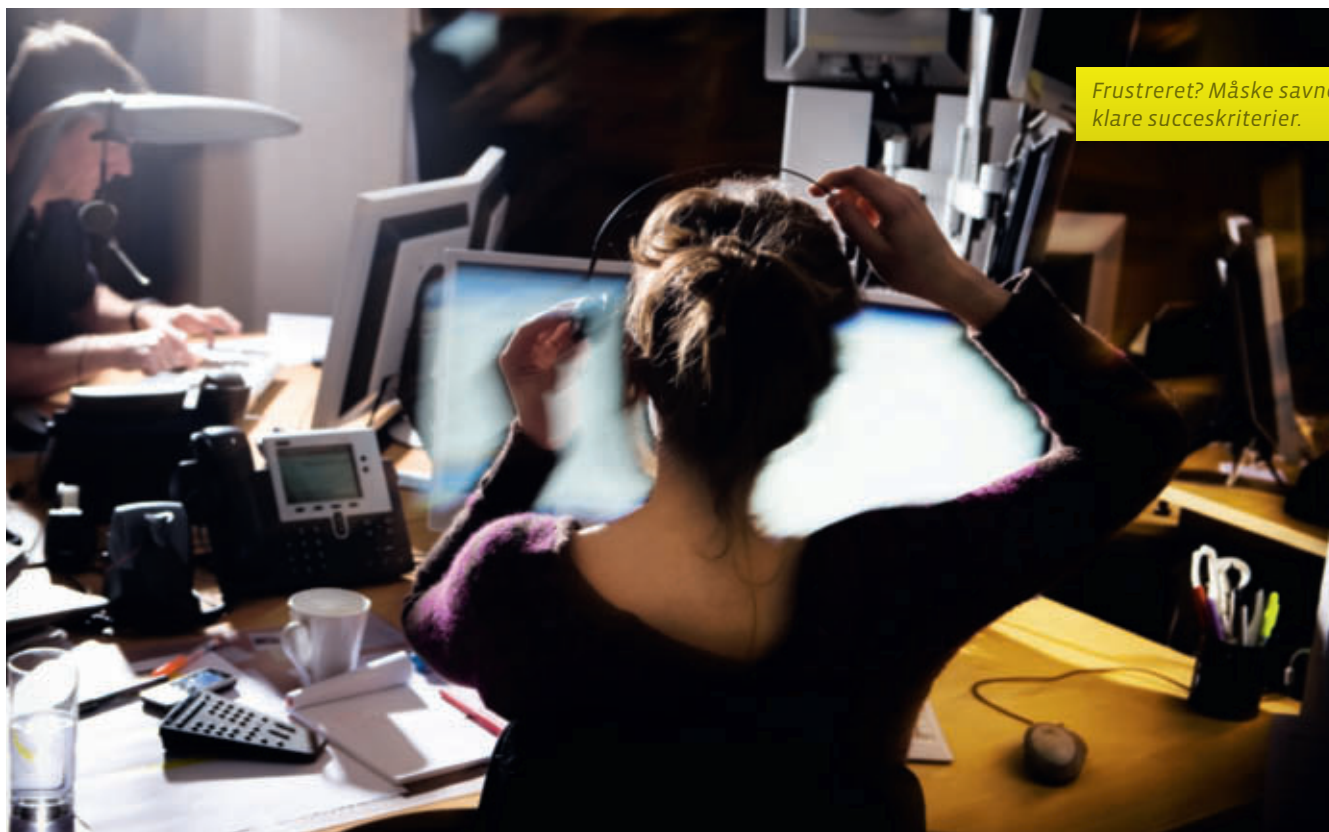

Karen foran lejligheden i Reykjavík

Døtrene Hugrún og Karen i Hugrún's
børnehave

Frustreret? Måske savner du klare succeskriterier.

Sund tvivl kan redde dit job

Du har fået dit drømmejob, men tvivlen gnaver. Gør jeg det godt nok? Og hvorfor blev jeg ikke inviteret med til det møde? Måske er du på vej mod en faldgrube. Stop op og få et overblik, inden du dejser i hullet.

Du er udvalgt blandt 150 ansøgere, fordi du har den perfekte faglige og personlige profil. Du er strøget gennem samtaler og psykotest med flyvende faner. Du bliver ansat til en pæn løn, og den første dag bliver du budt velkommen med rosende ord og en buket blomster i cellofan. Dine nye kolleger klapper.

Et halvt år senere er du fyret.

Sådan lyder den hårde version.

I en blidere version er du ikke fyret, men stærkt frustreret over dit nye job.

“Problemet er ikke stort i omfang, men for den enkelte medarbejder er det en hård oplevelse”.

Jacob Plenaar, forhandlingskonsulent i DM

Du føler, at du ikke har held med dine projekter. Jobannoncen lovede udviklingsopgaver, men du har svært ved at få fat i dem. Succeskriterierne i dit nye job er stadig hyllet i en let dis, men ligner helt sikkert ikke jobannoncens, og nu er du så småt ved at blive usikker på dine faglige kvalifikationer.

Uklare succeskriterier

Forskellen mellem den hårde og den blidere version – mellem fyring og frustration – sidder på et andet kontor.

Din leder er måske lige så frustreret som du selv. Og så har du et problem. Retfærdigt eller ej.

“I mange akademiske job kan det være svært at få en optimal forventningsafstemning under selve rekrutteringen, fordi vidensarbejde sjældent byder på faste og veldefinerede opgaver med en-

tydige løsninger”, siger Karsten Lodahl Madsen, karrierekonsulent i DM.

“Måske har opgaverne ændret sig, siden kontrakten blev underskrevet. Selv om alle gør sig umage i processen, kan arbejdsgiver og ansøger have vidt forskellige forestillinger om, hvad for eksempel udviklingsopgaver indebærer”.

Livet som nyansat akademiker er i mange private virksomheder en opgave med mange ubekendte. Vildt spændende udfordringer, men også uklare succeskriterier, flydende faggrænser og masser af skjult viden om opgavekultur, samarbejdspartnere, genveje og vildveje. Dertil kommer, at din arbejdsgiver ikke nødvendigvis har dyb indsigt i dine kvalifikationer, og hvordan de kan bringes i spil.

“Et drømmejob er ikke noget, man får”, fremhæver Karsten Lodahl Madsen.

“En lykkelig rekruttering foregår i lige så høj grad efter ansættelsen som inden ansættelsen”.

Karsten Lodahl Madsen, karrierekonsulent i DM

“Man skaber det, og man gør sig fortjent til det, og det er en proces, der begynder, når man bliver ansat. Det er lederens ansvar at facilitere processen. En lykkelig rekruttering foregår i lige så høj grad efter ansættelsen som inden ansættelsen”.

Hård oplevelse

Dygtige, flittige, fleksible. Undersøgelse efter undersøgelse viser, at DM's medlemmer er gode til at tilføre arbejdspladser værdi i form af ny viden og kreative løsninger.

De få gange, en ansættelse går galt, har der som regel været advarselssignaler. De kan begynde at bippe i prøvetiden eller inden for det første halve til hele år.

“Problemet er ikke stort i omfang, men for den enkelte medarbejder er det en hård oplevelse”, siger Jacob Plenaa, forhandlingskonsulent i DM på det private område.

“Hvis nyuddannede medlemmer ringer til DM, fordi de er frustrerede over deres første job, fortæller de typisk, at de er usikre på succeskriterierne, at de føler sig overladt til sig selv, og at de savner retningsanvisninger”.

Ofte er det DM-medlemmer, der bliver ansat i en privat virksomhed – måske som eneste akademiker – eller DM-medlemmer, som helt har skiftet branche.

“I nogle tilfælde handler det om, at man som ny medarbejder bliver placeret i et job, begynder at løse nogle opgaver, gør det vældig godt, og i løbet af nogle uger og måneder glemmer lederen og kollegerne, at man er ny i virksomheden og derfor ikke kender de uformelle magtstrukturer og ved, hvordan man får bragt sine kvalifikationer i spil. Risikoen er, at man i den situation holder sig lidt tilbage og bliver afventende. Det er grundlæggende en meget dårlig idé”, understreger forhandlingskonsulent Jacob Plenaa.

“Selvfølgelig skal man forsøge at aflæse kulturen, jargonen og de ufor-

melle netværk og prøve at tilpasse sig de faglige og sociale normer på en arbejdsplads, men man må ikke overhøre faresignaler og forholde sig passiv. Hvis man får en oplevelse af, at man ikke lever op til krav og forventninger i jobbet, er man nødt til at handle og få bragt overensstemmelse mellem virksomhedens forventninger og egne præstationer”.

Gå i aktion

Også karrierekonsulent Karsten Lodahl Madsen opfordrer til handling i form af dialog med leder og kolleger. Han anbefaler, at man fra første dag sikrer sig, at man har det samme billede som sin leder af, hvordan succes ser ud. Hvad forventes man at levere i for eksempel de første tre måneder?

“Som ny på en arbejdsplads kan det være svært at bede om afklaring, og hvis man har været i gang et halvt års tid, kan man føle, at tidspunktet er forpasset, og man burde vide bedre. I begge tilfælde kan man blive blufærdig og bange for at blotte sig. Men der er ingen vej udenom. Hvis man er ved at sakke bagud i forhold til præstation, synlighed, anerkendelse osv., må man få afstemt med sin leder, om man leverer på det forventede niveau. Samtidig kan en kollega eventuelt være behjælpelig med feedback og give input til, hvordan man navigerer i organisationen”.

I stedet for at gå i sort bør man gå i aktion. Ikke alle virksomheder er kvikke til introduktionsforløb, og måske er det præcis problemet, påpeger Karsten Lodahl Madsen.

“Planter visner, hvis de bliver sat i et hjørne uden lys og næring. Det gør medarbejdere også. Erfarne medarbejdere har nogle strategier for, hvordan de kommer ud af hjørnet og får løst nogle opgaver. Den viden har man ikke som nyansat. Den må man ud at skaffe sig – enten hos kolleger eller hos sin leder. Ellers risikerer man, at det går galt”. <<

HJÆLP TIL SELVHJÆLP

Ikke alle virksomheder er lige kvikke til introduktionsforløb, og det kan skabe faldgruber på din vej mod succes i jobbet.

- Sørg for, at du og chefen fra første dag har et fælles billede af dine succeskriterier og af den støtte, du kan få, så du kan opfylde dem.
- Tag det alvorligt, hvis du føler, at du ikke præsterer nok.
- Søg hjælp fra en erfaren kollega. Spørg om succeskriterier, beslutningskultur og “sådan gør vi her-viden”.
- Observer dine kolleger, og lær af deres succeser.
- Spørg din leder om feedback. Præsenter dine resultater for ham eller hende, vær åben for ris og ros. Bliv klar på målene. Spørg, om det er sådan, opgaver skal løses. Sidegevinst: Når I skal forhandle løn, ved din leder, hvem du er, og hvad du har bedrevet.
- Overvej, hvordan din leder kan hjælpe dig. Skal du være føl i en periode? Skal du have en mentor? Er der samarbejdspartnere, som du gerne vil introduceres til?
- Bliv mentee i DM's mentorprogram, og gå i dialog med en person, der har erfaring med din branche.
- Inden du bliver ansat: Kommer du fra en anden branche, er risikoen større for, at du og virksomheden alligevel ikke er det perfekte par. Forsøg at få et forlænget opsigelsesvarsel ind i din ansættelseskontrakt. Ring til DM, hvis du savner argumenter.

“Omkring midten af 1600-tallet fik forklædningsmalerier et kraftigt opsving i hele Europa”.

ANTROPOLOGI

Maske og forklædning i Danmark

Inge Adriansen og Carsten Bregenbøj (red.)

Aarhus Universitetsforlag, 2014, 410 sider, 449,95 kr.

Til fest og ballade ønsker mange af os et lille ekstra pift til vores udseende – eller måske at være en helt anden blot for et par timer. Derfor har vi også langt tilbage i historien brugt masker og andre former for forklædning til at skabe glæde, overraskelse eller tiltrække andres blikke. Bogen fortæller om vores lyst til at lege med identiteten lige fra vikingetidens uldmasker til vore dages monstermasker i latex.

HISTORIE

Herregårdshistorie 9

Britta Andersen, Marie Aaberg Andersen, Klaus Højbjerg (red.)

Gammel Estrup – Herregårdsmuseet, 2014, 187 sider, 148 kr.

“Herregårdshistorie 9” har fokus på dannelse. Man kan blandt andet læse om opdragelsen og dannelsen af Sophie Charlotte komtesse Reventlow i slutningen af 1700-tallet. Og man kan blive klogere på hertuginde Anna Amalia af Sachsen-Weimar, der på nogenlunde samme tidspunkt tog på dannelsesrejse til Italien.

LITTERATUR

Editionshistorie

Johnny Kondrup og Klaus Nielsen (red.)

Museum Tusulanums Forlag, 2014, 264 sider, 225 kr.

Editionshistorie er en ny videnskab opstået omkring år 2000 forskellige steder i Europa. Dens emne er ud-

gavernes historie, især de videnskabelige udgavers, med alt hvad dertil hører: metoder, teorier, motiveringer, finansiering, udgiverselskaber og fejder. Editions-historie var emnet for en konference afholdt af Nordisk Netværk for Editionsfilologer og Dansk Editions-historie i 2011. Dette bind rummer konferencens ni foredrag i bearbejdet og udvidet form.

PÆDAGOGIK

Klasseledelsens dilemmaer – Fortsatte magtkampe i praksis, pædagogik og politik

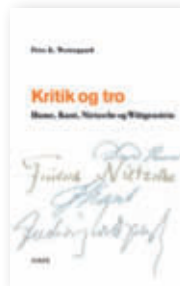
John Benedicto Krejler og Lejff Mood (red.)

Dafolo, 2014, 398 sider 560 kr.

Der er stor usikkerhed om, hvad der skal læres i skolen, og hvilke normer der skal gælde for socialt samvær. Der tales om disciplin-krise, og det frygtes, at børnene ikke lærer nok i skolen. Klasseledelse er derfor kommet på dagsordenen – i praksis, pædagogik og politik. På alle niveauer er der fokus på, hvordan der kan skabes ro og orden som baggrund for et læringsorienteret miljø i klasseværelset, og hvilke midler læreren må have til rådighed og kunne mestre for at håndtere denne opgave. Bogen bidrager med

viden om klassens praksis og forudsætningerne for udviklingen af læringsmiljøet, således at begrebet klasseledelse bedre kan forstås og praktiseres med reference til nordiske pædagogiske traditioner og værdier.

RELIGION

Kritik og tro. Hume, Kant, Nietzsche og Wittgenstein

Peter K. Westergaard

Anis, 2015, 118 sider, 149 kr.

Med denne bog introduceres David Humes, Immanuel Kants, Friedrich Nietzsches og Ludwig Wittgensteins religionsfilosofi i sammenhæng med fire tekster af samme filosoffer. Bogens indføringer udreder teksternes indhold og forudsatte idéer. Herved gives der eksempler på fire indflydelsesrige filosofiske positioner, der har bidraget til religions vigende indflydelse i moderne tid og anvist veje for en genbeskrivelse af religion og religiøs tro. Bogens indføringer og tekster udgør et oplæg til en videre

samtale i og om spændingsfeltet mellem religionskritik og religionsrekonstruktion.

BIOGRAFI

Forundringsparat – Festskrift til Inge Adriansen

Anne Blond, Kim Furdal og Carsten Porskrog Rasmussen (red.)

Museum Sønderjylland, Sønderborg Slot og Museum Sønderjylland, ISL-Lokalhistorie, 2014, 310 sider, 198 kr., kan købes i en af Museum Sønderjyllands museumsbutikker

“Jeg er forundringsparat” lød museumsinspektør Inge Adriansens svar til en embedsmand, der spurgte, om hun da ikke var omstillingsparat. Således svarer den gode forsker, som ikke blot er nysgerrig over for verden, men som også er parat til at stille spørgsmål til den og se kendte fænomener i et nyt perspektiv. På denne måde har Inge Adriansen tjent som forbillede og inspiration for en række kollegaer og drivkraft på sin arbejdsplads, Sønderborg Slot og Museum Sønderjylland, gennem 45 år. I anledning af hendes 70-års fødselsdag tidligere i år har 18 kollegaer valgt at markere hendes fødselsdag med et festskrift, som bærer det markante budskab “Forundringsparat”.

Sæt skub i din lederudvikling

Nye værktøjer

– nyt mindset & ny karriere

med **QuaPeople**

Projektledelse for kulturledere

Arbejder du med kultur og har du ansvar som projektleder?

Vil du gerne blive bedre til at skabe projekter med højere kvalitet og faglighed og have godt styr på økonomi og tidsplaner?

Du bliver uddannet i vores unikke KULTURKOMPAS, så du kan projektlede og gennemføre udstillinger, festivaler, kampagner, events, produktioner el. lign med fokus på publikum, faglighed og formidling.

Kurset afholdes:

23-25 september i København

Ledelse midt i livet

Har du været leder længe, og har du passeret midten af livet?

Oplever du i din hverdag, at nye indre kræfter er parat til at blive sluppet løs, men at det kan være svært at finde ud af, hvad de består af?

Midt i livet melder spørgsmålet sig om den dybere mening i tingene og hvilken vej livet skal forme sig. Det er forandringer, der præger din måde at lede på, og derfor skal de tages alvorligt. Få indsigt i at frisætte dit potentiale og sæt nye pejlemærker for dit lederskab.

Kurset afholdes på:

Sostrup Slot 10-12 september

Lederskab med motivation

Vil du skabe bedre resultater sammen med dine medarbejdere?

Styrk dine medarbejders "Indre Arbejdsliv" – ikke gennem styring og kontrol – men gennem faglig feedback på deres fremskridt i arbejdet.

Du lærer et nyt mindset til at skabe et motiverende miljø i dit team gennem meningsfyldte opgaver, og hvor alle får rum til kreativitet, trives bedre, præsterer bedre og hjælper hinanden.

Kurset bygger på den nyeste forskning i motivation på kreative arbejdspladser.

Kurset afholdes:

28-30 oktober i København

www.QuaPeople.dk

Kontakt os for mere info: smr@quapeople.dk | info@quapeople.dk

QuaPeople ApS | Møllehusvej 62 | 4000 Roskilde
info@quapeople.dk | +45 20307744

Kræftens Bekæmpelse uddeler 15 mio. kr. til forskning under temaet

Hvordan rammer vi kræft på nye måder

Med dette initiativ ønsker Kræftens Bekæmpelse at intensivere translationel forskning i udvikling af nye behandlingsprincipper for primær kræft og kræft spredning, herunder:

- Translational forskning vedr. nye molekulære targets (angrebspunkter)
Formålet er at støtte forskning, der leverer targets med øje for fremtidens kræftbehandlinger.
- Translational forskning vedr. cancer stamceller
Formålet er at finde måder at ramme cancer stamcellerne på for derved at forhindre genvækst og sygdomstilbagefald.
- Translationel forskning vedr. metastase udvikling
Forskning i at forstå og hæmme spredningsprocessen fra den oprindelige tumor vil være af særdeles stor betydning.

Det er et krav, at et veletableret samarbejde mellem basal/translationel forskere og klinikere er dokumenteret.

Se hele opslaget på vores hjemmeside www.cancer.dk under "Forskning" – "Søg støtte til forskning".

Ansøgningsfrist

Tirsdag den 23. juni 2015 kl. 15.00.

En bevilling vil være betinget af, at der vil være tilstrækkelige Knæk Cancer 2015-midler til rådighed.
Knæk Cancer 2015-indsamlingen gennemføres i uge 43.

Kræftens Bekæmpelse
Bevillingssektionen

Kræftens Bekæmpelse uddeler 15 millioner til forskning i, hvorfor kræft spred sig, og hvordan sundhedsvæsenet kan organiseres, så tilbagefald og metastaser opdages og behandles hurtigst muligt

Der er stor viden om kræftsygdommes hyppighed og prognose samt om metoder til tidlig diagnostik, men kun sparsom viden om, hvordan og hvor hyppigt sygdomstilbagefald opstår og mest effektivt diagnosticeres. Den klinisk epidemiologiske viden om tilbagefald og metastaser er typisk baseret på data fra de rutinemæssige kontroller. På grund af forbedret behandling lever kræftpatienter i dag længere og ofte med metastaser. Der er behov for forskning i, hvorfor og hvornår metastaser optræder, hvilke komplikationer, der opstår ved metastaser, samt hvordan vi organiserer en hensigtsmæssig og effektiv tilbagefaldsdiagnostik.

Fokus for ansøgninger bør være at tilvejebringe viden om sammenhænge mellem diagnosen, det kliniske forløb og sundhedsvæsenets organisering og indsats i relation til tilbagefaldsdiagnostik samt sikring af optimal samspil mellem befolkning og sundhedsvæsenet. Projekter af udelukkende basal biologisk karakter vil ikke falde inden for dette opslags rammer.

Med dette initiativ ønsker Kræftens Bekæmpelse at intensivere forskning i forhold til tilbagefald og metastaser relateret til kræft. Der afsættes i alt 15 mio. kr. til et eller flere forskningsprojekter inden for området.

Se hele opslaget på vores hjemmeside www.cancer.dk under "forskning" – "Søg støtte til forskning".

Ansøgningsfrist

Tirsdag den 23. juni 2015 kl. 15.00.

En bevilling vil være betinget af, at der vil være tilstrækkelige Knæk Cancer 2015-midler til rådighed. Knæk Cancer 2015-indsamlingen gennemføres i uge 43.

Kræftens Bekæmpelse
Bevillingssektionen

Kræftens Bekæmpelse uddeler 20 mio. kr. til forskning under temaet

Patientnær kræftforskning

Der forventes en kraftig stigning i antal kræftpatienter frem mod 2025, og der synes at være et øget behov for tidlig og effektiv diagnose samt optimering af kræftbehandling og opfølgning.

Med dette initiativ ønsker Kræftens Bekæmpelse at intensivere forskning i forhold relateret til patientnær forskning. Der afsættes i alt 20 mio. kr. til en række forskningsprojekter inden for området.

Der ydes støtte til klinisk forskning og patientnære kvalitets- og udviklingsprojekter.

Ansøgninger skal indeholde en beskrivelse af, hvilke kliniske perspektiver der er forbundet med projektet, og hvordan projektresultater kan implementeres bredt/systematisk til gavn for patienten i klinikken.

Det er en forudsætning, at projektets resultater publiceres i et peer-review tidsskrift. Projekter støttes i maksimalt 3 år og tænkes påbegyndt i efteråret 2015.

En bevilling vil være betinget af, at der vil være tilstrækkelige Knæk Cancer 2015-midler til rådighed.
Knæk Cancer 2015-indsamlingen gennemføres i uge 43.

Ansøgningsfrist

Tirsdag den 23. juni 2015 kl. 15.00.

Se hele opslaget på vores hjemmeside www.cancer.dk under "forskning" – "Søg støtte til forskning"

Kræftens Bekæmpelse
Bevillingssektionen

Kræftens Bekæmpelse uddeler 4 mio. kr. til et strategisk udviklingsprojekt

Patientens Stemme – Personlig plan for og beslutningsstøtte til patienten

I takt med at behandling og udredning for kræft bliver mere og mere kompleks, er valgene for den enkelte patient i forhold til egen situation og muligheder blevet tiltagende komplekse. Fælles beslutningstagning og anvendelsen af en personlig forløbsplan er afgørende for at tilgodese patientens ønsker og behov samt opnå det bedst mulige behandlingsresultat. Der er behov for udvikling af konkrete værktøjer og initiativer, der kan understøtte både patienter og sundhedsprofessionelle i de kliniske beslutningsprocesser, så den efter omstændighederne mest hensigtsmæssige behandlings- og forløbsplan kan gennemføres. Større projekter, der kan anvendes bredt i sundhedsvæsenet, prioriteres.

Projekter skal defineres inden for ét af følgende temaer:

1. Udvikling af beslutningsstøtteværktøjer
2. Integration af personlig forløbsplan

Der er krav om patientinddragelse.

Se hele opslaget på vores hjemmeside www.cancer.dk under "Forskning" – "Søg støtte til forskning".

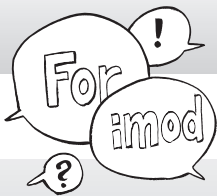
Ansøgningsfrist

Tirsdag den 23. juni 2015 kl. 15.00.

En bevilling vil være betinget af, at der vil være tilstrækkelige Knæk Cancer 2015-midler til rådighed.
Knæk Cancer 2015-indsamlingen gennemføres i uge 43.

Kræftens Bekæmpelse
Bevillingssektionen

Sidste frist for debatindlæg til nr. 6 er mandag den 1. juni kl. 10. Debatindlæg sendes til magisterbladet@dm.dk. Indlæg må maksimalt være på 3.000 tegn inklusive mellemrum. Er et debatindlæg for langt, vil det blive forkortet af redaktionen. Længere indlæg i form af kommentarer eller kronikker bringes efter aftale med redaktøren.

FORSKNING ELLER FUSK?

“Hvem har foretaget undersøgelsen og skrevet rapporten? Det ved vi ikke. Det får vi ikke at vide. Det er mystisk og uforklarligt.”

Finn Held, cand.pæd.

75 millioner kr. til evaluering og forskning om folkeskole-reformen til brug for de enkelte skoler. Sådan lød Undervisningsministeriets pressemeddelelse 25.03.

Forinden havde formandskabet for Rådet for Børns Læring præsenteret en publikation udført for formandskabet, som ønskede indsigt i, hvordan folkeskolerne har taget understøttende undervisning, lektiehjælp og faglig fordybelse til sig. “Rapport: Understøttende undervisning samt lektiehjælp og faglig fordybelse i folkeskolen” udarbejdet af Rambøll Management Consulting indeholder resultatet af undersøgelsen.

Hvem har foretaget undersøgelsen og skrevet rapporten? Det ved vi ikke. Det får vi ikke at vide. Det er mystisk og uforklarligt. Offentligheden skal kunne identificere og kritisere de personer, der udfører evalueringer og forskning, som skal bruges på de enkelte skoler.

Rådet for Børns Læring er et “uafhængigt råd” nedsat af undervisningsministeren og består af et formandskab og af 18 medlemmer, alle udpeget af undervisningsministeren.

Som rapporten nu foreligger anonymt, er det formandskabet for rådet og dets 18 medlemmer, der over for offentligheden må fremstå som ansvarshavende. Vi må håbe, at de alle ved, hvad de gør, og hvad de har med at gøre.

Jeg har spurgt Rambøll, hvem forfatterne er, og hvilke kvalifikationer de besidder. Svar: “Den er udarbejdet af vores uddannelsesafdeling – og det er firmaet Rambøll, der står som afsender”.

I et bilag om datagrundlag giver Rambølls anonyme forfattere eksempler på “publikationer (herunder forskning), som har informeret nærværende undersøgelse”. 3 af de 7 publikationer er udarbejdet af EVA, 3 andre af Rambøll, heraf 2 i samarbejde med Dansk Clearinghouse, Aarhus Universitet.

Den ene af de rapporter, som Rambøll udarbejdede sammen med Aarhus Universitet, hed “Forskningskortlægning: Undervisningsmiljø og trivsel”. Den “præsenterer resultaterne af en systematisk kortlægning og syntese af forskningen inden for undervisningsmiljø og trivsel. Som supplement til forskningskortlægningen udarbejdes en praksisrettet publikation om, hvordan forskningsresultaterne eventuelt kan implementeres i en dansk kontekst”.

Denne rapport er også anonym, og jeg har spurgt hos Rambøll, hos Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning og i Undervisningsministeriet, hvem der har udarbejdet og skrevet den. Det får jeg ikke at vide.

Alt, hvad Rambøll er med til at udarbejde for Undervisningsministeriet, ser ud til at være anonymiseret.

Rambøll har også sammen med Aarhus Universitet, Professionshøjskolen Metropol, UCC Professionshøjskolen og VIA University College udgivet publikationen: “Forskning-baseret viden om undervisningsmiljø og trivsel”. Det fremgår ikke, hvem forfatterne er, og dermed heller ikke, hvilke faglige, akademiske kvalifikationer de besidder.

De samme institutioner har udgivet “Forskning-baseret viden om varieret læring, udeskole, bevægelse og lektiehjælp”.

Hvem der har skrevet den? Ingen ved det. Ingen har skrevet den.

Finn Held, cand.pæd.

SVAR TIL FINN HELD

Finn Held kritiserer i Magisterbladet, at man ikke kan se, hvilke konkrete personer i Rambøll som har forfattet en række rapporter og formidlingsprodukter, der er udarbejdet for Undervisningsministeriet. Argumentet er, at denne anonymisering svækker mulighederne for at bedømme publikationernes faglige niveau og efterfølgende kritisere dem.

Vi er i Rambøll altid villige til at diskutere det fornuftige i vores dispositioner, og dermed også om vi bør sætte navne på de konkrete forfattere. Det er dog den mindre diskussion i denne sammenhæng. Den større er, om offentligheden fratages mulighederne for at bedømme og kritisere produkternes niveau. Præmissen for den diskussion er fejlagtig. Rapporterne er netop ikke anonyme. Finn Held og andre kan jo den dag i dag læse dem og vurdere, om analyserne er lodige. Der er dermed alle muligheder for at udfordre både metodisk tilgang og resultater. I parentes bemærket kan

man i de forskningskortlægninger, som blandt andet kritiseres, se navne på de forskere fra universiteter og professionshøjskoler, som har deltaget i samarbejdet.

Helt overordnet gælder det i øvrigt, at Rambøll ikke får mulighed for at udarbejde de konkrete og lignende opgaver, hvis ikke vores konsulenter har de faglige forudsætninger. I øvrigt ville forskningsinstitutionerne heller ikke samarbejde med os, hvis ikke det faglige niveau er i top. Afslutningsvist et par ord på, hvorfor Rambøll står som afsender. Vi vil gerne stille firmaets navn og rygte bag de produkter, vi leverer. Det er derfor Rambøll, som står bag forskningskortlægningerne, og ikke Mikkel Thøgersen for eksempel. Sådan har det været i over 20 år. Da rapporterne er offentlige, bør diskussionerne i stedet handle om, hvordan man kan bruge resultaterne til gavn for eleverne i den danske folkeskole.

Mikkel Thøgersen, direktør i Rambøll Management Consulting

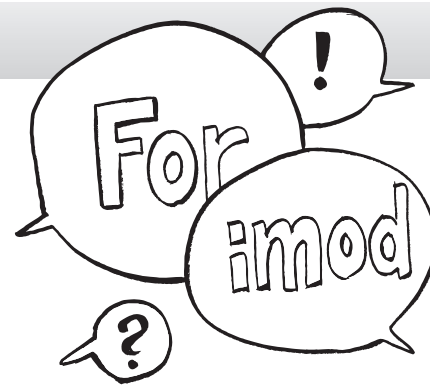
JEG MELDER MIG UD!

Endnu en stor sparerunde er på vej på min arbejdsplads. Men helt ærligt, jeg gider ikke mere. Jeg melder mig ud! Altså ikke fordi jeg har tænkt mig at bede om at blive fyret bare for at få det overstået lidt hurtigt. Men forstået på den måde, at jeg har besluttet mig for, at jeg ikke vil spille krudt på at bekymre mig på forhånd.

Jeg har været på samme arbejdsplads i en del år, og hvor har der i den tid været mange organisationsændringer og sparerunder. Jeg plejer at høre til de neglebiddende, der mister nattesøvn, koncentration og en lige lovlig stor portion livskvalitet undervejs. Men nu er det slut. Jeg vil nyde, at det er forår. At jeg på cykelturen hjem i solskinnet kører gennem en byge af blomsterblade fra et nyudsprunget frugttræ. Udsigten til sommerferie. At være sammen med min dejlige mand og børn. At være sammen med min mor, inden demensen har ædt alt for meget af hendes hjerne. I stedet for hele tiden at tænke over, om jeg er en af de uheldige.

Meget godt, men hvad gjorde du, spørger du? Jeg læste en bog om mindfulness og meditation, der mindede mig om, at det sgu er *nu*, mit liv skal leves – ikke om tre måneder, når jeg ved, om jeg er købt eller solgt. Og hvis du lige nu er ved at stå af, fordi du tror, at det er noget damebladsagtigt hippiehejs med et hiv røgelse og et drys Østens mystik, så hæng på lidt endnu! For det handler om at trække vejret, bare at være i stedet for at gøre. Bare en halv time hver dag.

Og hold nu kæft, hvor er det lang tid siden, jeg har gjort det! Måske engang i 70'erne i en sandkasse, i en solstråle af den slags, som kun små børn kan nyde bare at sidde midt i. For jeg har artigt haft næsen i sporet hele mit voksne liv: Gymnasiet, så lidt for mange år på universitetet, børn, ægteskab(er), job, overarbejde, frivilligt arbejde, træning

osv. Selv da jeg fik en stressbetinget sygdom, skulle jeg være jysk mester i at håndtere den. Så jeg var så plukkemoden, da jeg faldt over en bog, der fortalte mig, at det faktisk ville være rigtig sundt for mig at vælge roen og freden. Og da det viste sig, at metoden var enkel, evidensbaseret og helt uden bivirkninger, var jeg i gang.

Men er jeg så ikke blevet et dovendyr, som ingen gider satse på? Nope, men jeg er klart blevet mere nærig med min tid, mere fokuseret – på den gode måde. Og ja, der er flere nullermænd derhjemme, og træningen er dagens cykeltur på arbejde, men jeg er et par kilo glattere, så who cares? Mine børn er voksne, så jeg skal ikke ræse rundt i hentebringe-legeaftale-skole-hjem-møde-cirkuset. Men ved du hvad, havde jeg vidst, hvad den halve time gør for mig, så havde jeg fundet den – også dengang!

Bogen, jeg læste, hedder “Må jeg hjælpe dig?” og er skrevet af Lone Fjorback, der er psykiater og mindfulnessforsker på Dansk Center for Mindfulness på Aarhus Universitet.

Dorte Hangst, kommunikationsmedarbejder.

KOMMAET I FRIT FALD

“Jeg vælger at tro at det kraftfulde alternativ er alvorligt ment og ikke et udtryk for at det rabler for formanden.”

Jane Hansen, direktør i Danske Sprogseminarer

Niels Davidsen-Nielsen nævner i forrige nummer af Magisterbladet at det ikke er godt at vide hvad der kommer ud af den planlagte kommaundersøgelse. Men det tør jeg godt udtale mig om. Undersøgelsen skal legitimere en bestemt ændring af kommareglerne.

Sprognævnet bruger den igangværende kommadebat til at konstatere, at det hellere må hjælpe med at kvalificere debatten og se på kommareglerne. Smart konkluderet – specielt når man selv har sat debatten i gang. Hvordan vil man i øvrigt kvalificere en igangværende debat med en undersøgelse der ikke er begyndt endnu?

Undersøgelsen vil vise at langt de fleste sprogbbrugere følger de gamle kommaregler fra 1918, og at det også primært er de kommaregler der undervises i. Sprognævnet vil derfor

konkludere at 1918-kommaet skal bevares, og at det valgfrie startkomma skal erstattes med et alternativ.

Jeg ville konkludere det modsatte: Eftersom 1918-kommaet giver relativt mange kommafejl pga. "glemte" startkommaer, bør startkommaet udgå. Et "glemte" komma ses fx i denne bogtitel "Kvinden de meldte savnet". Efter de gamle regler er det korrekte "Kvinden, de meldte savnet".

Hvis vi afskaffer startkommaet, gør vi det lettere for såvel undervisere som sprogbrugere. Og så følger vi også Sprognævnets hidtidige anbefaling.

I Politiken, torsdag den 23. april 2015, er Sprognævnets nuværende formand, Jørn Lund, citeret for at foreslå netop det jeg har forudset som en planlagt ændring. Han nævner: Lad os bevare startkommaet og erstatte valgfriheden med et alternativ.

Eneste forskel er at Jørn Lund kalder alternativet et kraftfuldt alternativ. Jeg kalder det et letbenet. Han mener at man da kan sætte komma ud fra en musikalsk tilgang til sproget.

Jeg vælger at tro at det kraftfulde alternativ er alvorligt ment og ikke et udtryk for at det rabler for formanden.

Det såkaldt kraftfulde alternativ ligner til forveksling pausekommaet som blev afskaffet i 1996 fordi der ikke var faste regler for det. Hvis vi genindfører en endnu værre variant, er kommaet i frit fald. Mange som ikke kan sætte komma, vil – med rette – hævde at de nu kan gøre som de vil. Hvorfor så ikke tage skridtet videre og skrive som man vil? Men så er hele skriftsproget i frit fald. Og hvad skal vi så med Sprognævnets anbefalinger og gode råd?

Siden 1996 har vi haft et udmærket sæt kommaregler. Tilhængerne af de gamle regler fra 1918 kunne fortsætte med at sætte startkommaer; alle vi andre har kunnet fravælge startkommaet. Begge dele kræver grammatisk viden, ja! Men det er altså en fordel når man skriver.

Det er desværre næppe politisk fremkommeligt at afskaffe startkommaet. Det næstbedste er da at bevare det valgfrie startkomma. Dansklærerne bliver dygtigere til at undervise. Sprognævnet bliver bedre til at informere om kommareglerne.

Jane Hansen, cand.mag. og direktør i Danske Sprogseminarer

KRIGSVETERANER?

“Knagsted i Gustav Wiedes “Livsens Ondskab” morede sig med at tælle kommaer, når han læste. Jeg forstår, at Niels Davidsen-Nielsen er inde på samme spor. God fornøjelse!”

Jørn Lund, formand for Dansk Sprognævn

Kommakrig er et dramatisk udtryk at bruge, og jeg har aldrig brugt det, men Jane Hansen og Niels Davidsen-Nielsen kan muligvis godt karakteriseres som kommakrigere, for de bliver ved med at tilskrive mig motiver, jeg ikke har, bl.a. ønsket om at afskaffe alle alternativer til det traditionelle komma. At det ikke er tilfældet, fremgår også af et internt kommanotat, jeg har udleveret til Sprognævnet.

Jeg synes, jeg gav en retvisende fremstilling af kommasituationen i det lange interview med Arne Hardis i Weekendavisen. Det ny komma – uden startkomma – har tabt terræn, og man må kunne udvikle et stærkere alternativ til det traditionelle, fx et, der ikke kræver grammatisk analyse, men sprogligt gehør, noget i retning af, hvad man gør i andre nordiske lande. Men først må vi have kortlagt dagens kommasituation de forskellige steder i sprogsamfundet, og det tager tid. Sprognævnet er i gang med overvejelserne. Måske kunne det ende med, at nævnet udvikler to mere tilfredsstillende alternativer: et for dem, der ønsker faste regler, og et for dem, der vil have friere forhold. Men hvad ved jeg?

Knagsted i Gustav Wiedes “Livsens Ondskab” morede sig med at tælle kommaer, når han læste. Jeg forstår, at Niels Davidsen-Nielsen er inde på samme spor. God fornøjelse!

PS: Interesserede kan følge nævnets kommaovervejelser på dsn.dk under knappen “nyheder”.

Jørn Lund, formand for Dansk Sprognævn

PÆDAGOGUDDANNELSENS KVALITET ER OGSÅ ET POLITISK ANSVAR!

Kære Sofie Carsten Nielsen

– svar på læserbrev i *Magisterbladet* nr. 4, 2015

Det er dejligt, at du i en travl ministerkalender giver dig tid til at besøge pædagoguddannelsen. Og det er positivt, at du fortæller om en god og velfungerende uddannelse i Odense, ligesom du anerkender pædagoguddannelsen i UC Sjælland som havende et højt fagligt niveau og engagerede undervisere.

Jeg tror, du vil kunne opleve det samme på pædagoguddannelsen i hele landet. Det er generelt en rigtig god uddannelse – og samtidig en vigtig uddannelse for det danske velfærdssamfund.

Men under overfladen er der også udfordringer. Du skriver, at det ærgrer dig, “når tillidsrepræsentanterne på pædagoguddannelserne på VIA University College skriver i *Magisterbladet*, at økonomiske udfordringer på pædagoguddannelsen går ud over kerneydelserne i uddannelsen”. Tillidsrepræsentanterne ville ikke skrive til dig, hvis ikke de havde en oplevelse af alvorlige problemer. Ovenikøbet problemer, der kræver politisk analyse og politisk handling.

Sagen er den, at pædagoguddannelsen historisk set er blevet løftet gevaldigt kvalitets- og niveaumæssigt, uden at finansieringsgrundlaget er fulgt med. Pædagoguddannelsen er i dag en forsknings- og udviklingsbaseret professionsbacheloruddannelse fuldt på niveau med alle de andre profes-

sionsbacheloruddannelser. Underviserne er akademikere, der gennem adjunktforløb kvalificeres til lektorniveau. Videngrundlaget er videnskabeligt, og undervisningsformerne er praksisnære og varierede. Og der er på landsplan et tæt samarbejde mellem de enkelte uddannelsessteder.

Problemet er bare, at taxametersystemet ikke er fulgt med de store løft i kvalitet og niveau. Taxametersystemet med de meget forskellige niveauer mellem de enkelte uddannelser har rødder tilbage til dengang, hvor underviserne ikke var akademikere. De var slet ikke adjunkter eller lektorer – og forskningsbaseret og professionsbachelorkriterier var ikke en del af ordforrådet.

Så der er sket en nivellering af krav og niveau mellem de enkelte professionsbacheloruddannelser uden at taxametersystemet er fulgt med udviklingen. Taxametersystemet er ganske enkelt forældet.

Du skriver, at det ikke “altid er økonomi, som er løsnin-gen på manglende kvalitet”. Det har du fuldstændig ret i. Takket være rigtigt dygtige undervisere og ledere har det kunnet lade sig gøre at skabe dette store kvalitetsløft i uddannelsen uden ekstra taxameterressourcer. Men bægeret er ved at være fuldt. Det er ikke nok at samarbejde mere på landsplan, som du foreslår. Det ligger også i din udtalelse, at nogle gange kan økonomi være en forudsætning for fortsat styrkelse af kvaliteten i uddannelsen.

Så kære uddannelsesminister. Jeg vil opfordre til, at du i forbindelse med den annoncerede taxameterreform tager et politisk ansvar for, at vi får et taxametersystem, der modsvarede nutidens uddannelsessystem. På den måde vil du også i fremtiden få gode oplevelser, når du besøger hele Danmarks pædagoguddannelse.

Peter Møller Pedersen, uddannelseschef i VIA, formand for pædagoguddannelsens ledernetværk

BESTYRELSEN I MP PENSION IGNORE- RER MEDLEMMERNES ØNSKER

Da tidligere klimakommissær Connie Hedegaard i en klumme i Dagbladet Politiken i februar 2015 skrev: “Mon ikke magistrene på deres næste generalforsamling og mange andre med dem må erkende, at afkastet i olieøkonomien ikke er, hvad det har været? At det er tid at tænke nyt – og handle derefter”, så skulle det vise sig, at hun havde et usædvanligt klarsyn.

På generalforsamlingen i MP Pension den 16. april tilsluttede 57 % af medlemmerne med 761 stemmer mod 569 sig initiativet AnsvarligFremtids forslag om at afvikle kulinvesteringer inden år 2018 og på sigt at afvikle investeringer i såkaldte højrisiko-olieprojekter.

Beslutningen fra medlemmerne i MP Pension kommer, efter at Danmarks fjerdestørste pensionselskab PKA har annonceret, at man har ekskluderet 31 kulselskaber fra PKA's investeringsunivers, og at man er villig til at trække investeringerne fra flere kulselskaber, hvis ikke selskaberne

kan overbevise PKA om, at de kan overleve i en fremtidig CO₂-begrænset økonomi.

Bestyrelsen i MP Pension har imidlertid afvist at følge generalforsamlingens beslutning, med henvisning til, at det alene er bestyrelsen, som er ansvarlig for investeringspolitikken, og at forslaget vil føre til et væsentligt reduceret afkast, hvoraf det – angiveligt – følger, at det er i strid med lovgivningen.

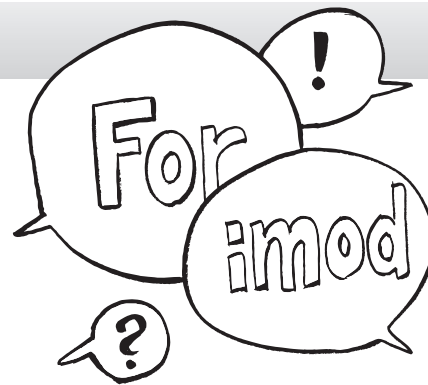
AnsvarligFremtids vurdering er imidlertid, at det vedtagne forslag ligger fuldt inden for lovgivningens rammer. Investeringer i kulselskaber har nemlig gennem en årrække været voldsomt tabsgivende, og baseret på kvalificerede finansielle analyser, der anerkendes af finanshuse som HSBC og Goldman Sachs, så skyldes disse tab, at kulsektoren undergår en strukturelt nedadgående udvikling.

Dertil kommer, at klimaforskningen vurderer, at 82 procent af kullet ikke kan udvindes, hvis vi skal holde den globale opvarmning under 2 grader. Det er også vurderingen, at investeringer i kulselskaber i fremtiden højst sandsynligt vil være mindre lønsomme end andre investeringer.

Det giver derfor både god etisk og finansiell mening at reducere investeringer i fossil energi, som ødelægger vores fælles fremtid. Og selv hvis kulinvesteringer helt uventet skulle vise sig at være mere lønsomme end andre investeringer, så udgør kulinvesteringer en så lille del af pensionskassens samlede investeringer, at en eventuel påvirkning af det samlede afkast vil blive minimal.

AnsvarligFremtid henviser desuden til, at andre danske pensionselskaber som fx PKA har fastsat et mål om at afvikle deres kulinvesteringer, og at Finanstilsynet har meldt ud, at det ikke vil skride ind over for pensionselskaber, som vælger at frasælge investeringer i kul. Det må være medlemmernes ret at fastsætte de etiske retningslinjer og principper, som pensionskassen skal følge, og derfor bør det være sådan, at når generalforsamlingen har vedtaget forslaget, så må det give bestyrelsen det fulde ansvar for at løfte bevisbyrden om, at frasalg af kul giver et væsentligt lavere afkast, hvis den legitimt skal kunne fastholde sin afvisning af at følge generalforsamlingens opfordring.

Thomas Meinert Larsen, medlem af MP Pension og Forkert præmis, Finn Held

LYDER DET FOR GODT TIL AT VÆRE SANDT?

Husforsikringen og ulykkesforsikringen i 2013. Rejseforsikringen i 2014. Og her i 2015 vores indboforsikring. Alle gode gange fire er vores forsikrings pris og dækning samlet set blevet kåret som bedst i test af forbrugerbladet Tænk Penge.

Se hvad Danmarks 5. største forsikringsselskab kan gøre for dig på lb.dk/sandt eller ring 33 11 77 55.*

DYRK DIN FAGLIGHED

I Fagligt forum på dm.dk får du faglig inspiration via artikler og fyraftensmøder. I de tilknyttede grupper på LinkedIn har du mulighed for at dyrke din faglighed og netværke med andre. Det er også her, du får besked om nye artikler, fyraftensmøder og andre arrangementer.

Se flere faglige artikler på dm.dk/fagligtforum.
Se alle faglige fyraftensmøder på dm.dk/kalender.

FORÅRETS SIDSTE FYRAFTENSMØDER

Jagtens arkæologi

Hør om, hvordan moderne dilemmaer om jagtetik og bæredygtighed bliver belyst gennem arkæologiske undersøgelser af jagtlandskabet for knap 1.000 år siden.

Kom til fyraftensmøde i København 27. maj med Ulla Odgaard, ph.d. i arktisk arkæologi og projektseniorforsker hos Sila – Arktisk Center på Nationalmuseet. Hun har desuden masser af erfaring fra arkæologiske feltarbejder i Grønland, Danmark, Norge og Japan.

Læs mere og tilmeld dig på dm.dk/kalender.

Hvad betyder billedet af Jesus på korset?

Hvad betyder kristendommens radikale forestilling om en kødelig og dødelig Gud? Hør om kristendommen i moderne eksistentiel, etisk og politisk tænkning.

Kom til fyraftensmøde i København 28. maj med Lilian Munk Rösing, ph.d. og lektor i litteraturvidenskab ved Københavns Universitet og kritiker ved dagbladet Politiken.

Læs mere og tilmeld dig på dm.dk/kalender.

Foto: Colourbox

HAR DU SET FAGLIGT FORUM-MAGASINET?

Træningsafhængighed, flagermusens navigeringssystem, stenalderfodspor, bæredygtig vækst, danskernes nyhedsvaner. Gyserfilm. Det er bare nogle af de emner, der bliver forsket i rundt omkring, og som du kan læse om i det nye DM-magasin, som du har modtaget sammen med dette nummer af Magisterbladet.

Fagligt forum-magasinet afspejler et uddrag af DM'ernes fagområder, uddannelsesområder og arbejdsområder. Spændvidden er stor, og der skulle være noget for enhver. Så tag dig et akademisk frikvarter. Væk din faglige nysgerrighed og sug al den viden til dig, som gemmer sig i artiklerne.

Hvis du ikke har fået magasinet, kan du sende en mail til dm@dm.dk, så sender vi dig et magasin.

MEGET MERE FAGLIGHED

Fagligt forum er også fire faglige universer på dm.dk, hvor du kan fordybe dig i endnu flere interessante artikler skrevet af videnskabsfolk og debattører. Du kan frit bevæge dig rundt i de fire universer:

- Administration, organisation og politik
- Naturvidenskab, sundhed og miljø
- Kultur, sprog og kommunikation
- Uddannelse, didaktik og forskning

Følg med på LinkedIn

Fagligt forum er også fire grupper på LinkedIn, hvor du kan dele og efterspørge viden. Det er også i LinkedIn-grupperne, du får besked, når der kommer nye artikler, fyraftensmøder, konferencer osv.

Du kan melde dig ind i de grupper, du har lyst til:

- DM Administration, organisation og politik
- DM Naturvidenskab, sundhed og miljø
- DM Kultur, sprog og kommunikation
- DM Uddannelse, didaktik og forskning

LinkedIn

DM · Dansk Magisterforening

Bliv endnu bedre

dmefteruddannelse.dk

Tag på kursus i efteråret

Ledelseskommunikation

Med udgangspunkt i retorisk forskning gør kurset dig endnu bedre som leder. Ikke ved hjælp af klassiske management-værktøjer, men ved at fokusere på din ledelseskommunikation. Tredageskursus inklusive to timers individuel træning i ledelsesretorik.

Start 28. september 2015 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 17.300 kroner

Andre 19.300 kroner

Leder uden kasket

Få konkrete redskaber til at lede og tage lederskab, når du ikke har den formelle lederrolle. Todageskursus inklusive en personlig og fortrolig samtale.

Start 28. september 2015 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 10.500 kroner

Andre 12.100 kroner

Projektledelse og projektstyring

Få overblik over de grundlæggende projektledelses-værktøjer, så du kan spille en aktiv rolle i projektgruppen og styre mindre projekter. Kurset varer to dage.

Start 29. september 2015 i Aarhus

Start 22. oktober 2015 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 8.100 kroner

Andre 9.700 kroner

Ansættelsesret og personalejura for ikke-jurister

Bliv klog på reglerne om ansættelse og få den nyeste viden om personalejura. På kurset får du et solidt fundament for at arbejde målrettet med at håndtere centrale personaleretlige emner på arbejdspladsen. Todageskursus.

Start 30. september 2015 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 8.100 kroner

Andre 9.700 kroner

Facilitering: teori, refleksion, praksis

Lær, hvordan du som facilitator tilrettelægger processer, så du navigerer i problemerne og mod målene. Seksdages mastermodul i masteruddannelsen i International Virksomhedskommunikation. 10 ECTS-point.

Start 9. oktober 2015 i København

Pris for alle (ekskl. moms) 22.300 kroner

Præsentationsteknik og overbevisende budskaber

Bliv en klar, stærk og troværdig formidler, når du skal fremlægge akademiske resultater, strategier og projekter i dit arbejde. Tredageskursus i retorik og mundtlig formidling.

Start 1. oktober 2015 i København

Pris (ekskl. moms)

Medlemmer 11.400 kroner

Andre 13.400 kroner

Find flere kurser på dmefteruddannelse.dk eller ring på telefon 38 15 66 68

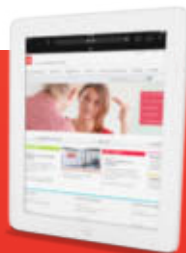
Personlig karriere samtale

Som medlem af DM kan du altid få en personlig karrieresamtale i København og Aarhus. Men bor du ikke lige i nærheden af de to byer, tilbyder DM også karrieresamtaler over Skype. Emnerne kan fx være kompetenceafklaring, tanker om jobskifte, behov for efteruddannelse eller forberedelse til MUS. Det vigtigste er, at samtalen tager udgangspunkt i din situation, og at du får konkrete råd og inspiration til at arbejde videre.

Send en mail til karrierevagten@dm.dk, hvis du gerne vil booke en tid.

DM's karrierekonsulenter tager også jævnligt rundt i nærområderne. I juni er det Aalborg og Nuuk, der får besøg. Se mere på dm.dk/kalender

PÅ DM.DK KAN DU

- ▶ læse relevante artikler i vores faglige univers Fagligt forum. Læs for eksempel artiklen "Labre larver og lækre insekter" af Josh Evans, forsker ved Nordic Food Lab, om fremtidens fødevarer. Find hele artiklen på dm.dk/fagligtforum
- ▶ få overblik over alle dine kontante medlemsfordele. Der er penge at spare på alt lige fra Politiken til Fitness.dk. Se alle tilbuddene på dm.dk/procent
- ▶ hente hjælp, hvis du oplever symptomer på stress. Her kan du søge råd og vejledning samt finde kontaktoplysninger på vores arbejdsmiljøeksperter. Læs mere på dm.dk/stress
- ▶ finde ud af, om du lønmæssigt ligger på niveau med andre i lignende stillinger. Med DM's lønstatistik kan du beregne dit lønniveau ud fra kandidatår, køn og jobfunktion. Find det hele på dm.dk under Løn og ansættelse.

Det sker i DM

Brug LinkedIn som karriereredskab

LinkedIn kan være en unik mulighed for at formidle dig selv og dine kompetencer. På kurset får du en introduktion til LinkedIn og lærer, hvordan du bruger det aktivt i din karriere. Du får inspiration til profilering og networking og bliver klogere på, hvordan du kan bruge og udvide dit faglige netværk.

Tid og sted: 28. maj i Aarhus, 1. juni i Aalborg og 15. juni i Nuuk
Tilmelding og mere info: dm.dk/kalender

Betydningen af kødelig, dødelig Gud

Hvad betyder kristendommens radikale forestilling om en dødelig Gud? Lektor i litteratur Lilian Munk Rösing fortæller om, hvordan kristendommen selv – lang tid før Nietzsche – erklærede Gud for død, og hvilket potentiale der ligger i en skrøbelig Gud..

Tid og sted: 28. maj i København
Tilmelding og mere info: dm.dk/kalender

DM hjælper dig med ansøgningen

Som medlem af DM kan alle, også studerende, få feedback på jobansøgningen inden den sendes afsted. Når vi tjekker din ansøgning og dit cv, kigger vi blandt andet på:

- Er din argumentation overbevisende?
- Er dit cv overskueligt?
- Er der god sammenhæng mellem stillingsopslaget, dit cv og din ansøgning?
- Kan din ansøgning "sparke døren ind"?

Praktiske detaljer

Send en mail til ansoegningstjek@dm.dk vedhæftet ansøgning, cv og stillingsopslag. Vi kontakter dig, 1-2 dage efter at vi har modtaget din mail, og giver dig 10-15 minutters telefonisk feedback.

En billig bil kan hurtigt ende som et **dyrt** billån

Kend dine lånebetingelser
og få et Bilkøbsbevis

Billån på EKSTRA
GODE betingelser, når
du er medlem af DM

Som medlem af DM får du al den hjælp, du skal bruge hos Lån & Spar. For eksempel med et Bilkøbsbevis - et realistisk bud på, hvor meget du kan låne til en ny bil. Fordi vi kender din økonomi, er billånet skruet økonomisk fornuftigt sammen. Det betyder også, at du kan få pengene hurtigt udbetalt, når drømmebilen pludselig står der!

Men uanset, hvor langt du er i processen, vil vi gerne give dig nogle gode råd med på vejen. En guide til, hvad du skal være opmærksom på, når du kigger på ny bil.

Find guiden på lsb.dk/5gode

VIL DU HURTIGT VIDERE?

Ring: Ring **3378 1952** hvis du vil tale billån med en personlig rådgiver

Online: Gå på lsb.dk/dm og vælg 'book møde'. Så kontakter vi dig

lån & spar

din personlige bank

DM · Dansk Magisterforening

Copenhagen Summer University

10.-14. AUGUST 2015 / 17.-21. AUGUST 2015

ER DU STADIG RIGTIG KLOG?

STADIG LEDIGE PLADSER PÅ DISSE KURSER:

- Adfærdsøkonomi og Psykologiske Valg – bagom menneskelig irrationalitet og nudging
- Coaching, Kierkegaard og Lederskab
- Decoding China – navigating the waters of politics, business and government affairs
- Det Borgernære Sundhedsvæsen
- Personalised Medicine – the future treatment paradigm
- Troværdig Meningsdannelse – retorisk kompetenceløft for meningsdannere
- Fødevarekemisk Stabilitet – optimering af ingredienser, fødevarer- og foderprodukter
- Kommunikation 2.0 - effektiv kommunikation på tværs af medier
- Konkurrencestaten som den nye Velfærdsstat?
- Kriminalprævention – hvornår virker det og hvorfor?
- Mad i Samfundet: Kvalitet, Sikkerhed og Politik - kampen om fødevarerne

TILMELDINGSFRIST D. 28. MAJ.

copenhagensummeruniversity.ku.dk